

Rettelsesblad

Erstatter bilag 1 til forslag af 13. oktober

(Der er indarbejdet lovtekniske rettelser. Retterne er alene af sproglig og grammatisk karakter)

Bilag 1

Høringssvarnotat

Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har været i høring i perioden 16. juni 2017 til 22. august 2017. Derudover har lovforslaget været offentliggjort på høringsportalen www.naalakkersuisut.gl.

Alle høringssvar er i deres helhed medsendt til det behandlende udvalg i Inatsisartut.

Indledning:

Høringssvar, der indeholder kommentarer til tekniske samt sproglige fejl og mangler, er uden yderligere bemærkninger rettet i udkastet til forslaget. Indkomne høringssvar med bemærkninger vedrørende udkastets materielle indhold er gengivet i deres helhed, og med departementets kommentarer anført i kursiv.

Forslaget har været sendt i høring til følgende:

Formandens Departement, Departementet for Finanser og Skatter, Råstofdepartementet, Departementet for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger, Departementet for Fiskeri og Fangst, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi, Departementet for Sundhed, Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Departementet for Natur og Miljø, Departementet for Selvstændighed, Udenrigsanliggender og Landbrug, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Institut for Menneskerettigheder, IMAK, NPK, AK, NIISIP, Neriuffik Kattufiat, ISI, Kattuffik Utoqqaat Nipaat, Angajoqqaatigiit – Forældreforening til børn med ADHD og/eller autisme, Sukorseq, Sugisaq, KNIPK, Inooqat, Landsforeningen Autisme – kreds Grønland, KTK – Døveforeningen i Grønland, Nuummi Gigttertut Peqatigiiffiat – Gigtforeningen i Nuuk, MIO, SIK.

Om forslaget

Forslaget er en omfattende revidering af de lovmæssige rammer på handicapområdet, og indeholder nye og forbedrede muligheder for både kommunerne og Naalakkersuisut til at kunne støtte alle personer med handicap i at nyde et værdigt liv med samme rettigheder og muligheder som andre.

Naalakkersuisut finder, at FN's Handicapkonvention skal være det centrale ved nærværende forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

Forslagets overordnede formål er at styrke sagsbehandlingen og retssikkerheden for alle personer med handicap, med en klar ansvars- og opgavefordeling.

Der er fokus på individuel og helhedsorienteret støtte, hvilket på sigt skal medføre, at færre personer med handicap er nødt til at tage ophold uden for hjemmet, samt at adgangen til at modtage støtte efter denne inatsisartutlov gøres tilgængelig for alle personer med et handicap, der har et behov for støtte.

Forslaget styrker personer med handicaps rettigheder, og tydeliggør og letter samarbejdet mellem forvaltningsmyndighederne, særligt kommunalbestyrelserne og Naalakkersuisut. Kommunalbestyrelserne får med forslaget flere og bedre støttemuligheder til personer med handicap og deres pårørende.

Følgende har indsendt høringssvar:

Departementet for Finanser og Skatter, SIK, MIO, Institut for Menneskerettigheder, Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Departementet for Sundhed, KNIPK, Kommuneqafik Sermersooq, ISI, Det Sociale Ankenævn, KANUKOKA, IMAK, Qeqqata Kommunia.

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet. Høringssvarene er gengivet i deres helhed og med bemærkninger fra Naalakkersuisut hertil.

Følgende har bemærkninger til lovforslaget:

1. Grønlands Statistik

Grønlands Statistik har en række bemærkninger til forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, herunder konkret til ansvarsfordelingen i forbindelse med udarbejdelse af statistikker på handicapområdet.

Det er Grønlands Statistiks vurdering, at der er behov for at tydeliggøre ansvarsfordelingen i forbindelse med statistikker på handicapområdet. I dag har både kommunerne, departementet, handicaptalsmanden, Det Landsdækkende Handicapcenter og Grønlands Statistik opgaver i forbindelse med indsamling og formidling af viden på handicapområdet. De mange aktører indebærer både en risiko for dobbeltadministration og en risiko for, at der er opgaver, der ikke bliver løst.

I forslaget til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap foreslås det i lovforslaget § 90 (*nuværende § 91*), at Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at fremsende statistiske oplysninger og lignende, som Naalakkersuisut anmoder om. Grønlands Statisk foreslår, at formuleringen ændres, således at der i stedet står, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler om indberetning af eksempelvis aktiviteter, afgørelser og udgifter, og at Naalakkersuisut desuden bemyndiges til at opstille regler om, at oplysninger skal leveres i elektronisk form, herunder i hvilket format leveringen skal ske.

Grønlands Statistik foreslår ændringen for at understøtte, at kommunernes primære ansvar er at sikre sammenlignelige administrative registrering på personniveau i de fagsystemer, der netop er udviklet til formålet. Grønlands Statistik vurderer ikke, at begrebet statistik er dækkende for kommunernes opgaver. Begrebet statistik bruges normalt om aggregerede opgørelser, hvor det netop ikke er muligt at identificere oplysninger om enkeltpersoner.

Svar: Bemærkningen taget til efterretning.

De administrative registreringer fra kommunerne kan efterfølgende eksempelvis bruges til opgørelser til kommunalbestyrelsen, og til kontrolformål af departementet. Grønlands Statistik kan med hjemmel i statistikloven indhente udtræk fra kommunernes administrative systemer og efterfølgende opbygge statistiske registre om personer med handicap. De statistiske registre kan anvendes til Grønlands Statistiks udgivelser, som er tilgængelig på Grønlands Statistiks hjemmeside og i mere detaljeret form i statistikbanken.

En fordel ved at de statistiske registre opbygges hos Grønlands Statistik er, at det giver mulighed for, at oplysninger om personer med handicap kan kombineres med oplysninger fra Grønlands Statistiks øvrige registre. Eksempelvis kan oplysninger om personer med handicap sammenkøres med Grønlands Statistiks uddannelsesregister mhp. at tilvejebringe ny viden om, hvordan personer med handicap klarer sig i uddannelsessystemet.

En yderligere fordel ved at opbygge statistiske registre hos Grønlands Statistik er, at Grønlands Statistik har regler og arbejdsgange, der sikrer, at oplysninger om enkelte personer ikke videregives.

Grønlands Statistik har en forskerordning, hvor eksterne samarbejdspartnere har mulighed for at tilgå Grønlands Statistiks registre. Det er mulig at få adgang til registrene til forskning og lovforberede arbejder, hvilket kan være relevant for både Departementet, handicaptalsmanden og Det Landsdækkende Handicapcenter.

Svar:

Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen har løbende et behov for at indsamle data på handicapområdet, ligesom der er behov for på ad hoc basis at indhente data til særlige analyser. Der indsamles i dag meget lidt statistik og data på handicapområdet. Der er derfor behov for at styrke området betydeligt. Der er behov for såvel aggregeret statistik og data helt ned på enkeltindivid bl.a. med henblik på at sikre faglig kapacitet og specialiserede institutionspladser indenfor de enkelte handicapområder. Det har således bl.a. ikke hidtil været muligt at påbegynde arbejdet med sektorplanlægning på området p.g.a. mangel på data.

Det er vigtigt at understrege, dels at behovet for data for en stor dels vedkommende vil være forskelligt fra år til år p.g.a. behovet for særlige analyser, dels at der er behov for at

indsamlingen sker så tæt på analysearbejdet som muligt. Det er derfor ikke nærliggende at placere opgaven med dataindsamlingen i Grønlands Statistik. Det er dog hensigten, at der skal etableres et tæt samarbejde med GS omkring statistik på handicapområdet, bl.a. således at en del af dataindsamlingen vil kunne anvendes som statistik publiceret i GS' regi.

2. SIK

Høringssvar til forslag til inatsisartutlov om hjælp til handicappede

SIK takker for muligheden for at afgive høringssvar til det fremsendte forslag til inatsisartutlov om hjælp til handicappede.

SIK støtter intentionerne bag lovforslaget, nemlig at Grønland lever op til FN's handicapkonvention, således at personer med handicap kan nyde samme rettigheder som andre borgere.

SIK finder det positivt, at formålet med den nye lov er at styrke sagsbehandlingen og retssikkerheden for alle personer med handicap, og at tilsynsfunktionen tænkes styrket. Det er ligeledes positivt, at lovforslaget tager hensyn til det enkelte individ, herunder at arbejdet med udarbejdelse af individuelle handleplaner styrkes, og at der skal føres individuelle samtaler med den handicappede for at klarlægge personens egen holdning til en påtænkt afgørelse. Det er ligeledes positivt, at lovforslaget indeholder en række instrumenter til at hjælpe den handicappede.

SIK finder det ligeledes positivt, at der er etableret en Socialstyrelse, som bl.a. er tiltænkt at rådgive kommunerne, således at kompetencerne i kommunerne styrkes. Det er umiddelbart også positivt, at der etableres et landsdækkende handicapcenter.

SIK finder som ovennævnt, at lovforslaget indeholder en række gode tiltag. Tilbage står så at se, om de gode intentioner og reglerne også i praksis betyder, at de handicappedes hverdag forbedres.

Svar: I forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelser og vejledninger samt undervisningsarbejde vil det blive forsøgt at konkretisere lovens intentioner til praksis.

3. MIO

Børnetalesmanden har den 16. juni 2017 modtaget høring vedr. "Forslag til Inatsiartutlov om støtte til personer med handicap".

Børnetalsmanden takker mange gange for at være part i denne høring, der har stor betydning for børn og unge i Grønland. I mit arbejde som Børnetalsmand arbejder jeg også for, at børn og unge med handicap får deres rettigheder opfyldt.

Generelle bemærkninger

Børnetalsmanden noterer sig med særlig glæde beskrivelsen af børns retlige position i lovforslaget. Børn med handicap har ifølge FN's Konvention om Barnets Rettigheder samme rettigheder som alle andre børn, og børns rettigheder kan ikke opfyldes, uden at lovgivningen har et særligt fokus på børn med handicap. Nærværende lovforslag beskriver dette indgående og med en helhedsorienteret tilgang, hvilket er meget positivt. Det gør Børnetalsmanden særdeles glad, at udgangspunktet for målgruppen børn og unge udtrykkeligt er barnets tarv, og at der i lovgivning og praksis tages udgangspunkt i dette. Det er positivt, at børn under 18 år (jf. § 7 (*nuværende § 8*) i "Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser") - der er berettiget til at modtage støtte efter nærværende lov om støtte til personer med handicap og efter lov om støtte til børn - *skal modtage den nødvendige støtte efter begge Inatsisartutlove.*

Som helhed betragtet er inkorporeringen af FN's handicapkonvention i nærværende lovforslag et flot signal om, at børn og voksne med handicap skal nyde samme rettigheder og respekt, og skal behandles med samme værdighed som alle andre med de særlige muligheder og begrænsninger, de har.

Menneskesynet – at personer med handicap ikke defineres ud fra deres handicap, men ses i kraft af de barrierer, der er i mødet mellem personen og det omkringliggende samfund - er det rette og menneskeværdige pejlemærke i lovgivningen.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

§§ 38 og 39 (*nuværende § 38-39*): Særlige dag- og klubtilbud til børn med handicap:

Det er positivt at se, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde optagelse af et barn med vidtgående handicap i førskolealderen i et særligt dagtilbud, hvis barnet på grund af sit handicap har et særligt behov for støtte og omsorg, der ikke kan dækkes i et dagtilbud. Det vil fra Børnetalsmandens synspunkt imidlertid være optimalt, hvis dette i stedet blev en forpligtelse for kommunalbestyrelsen, og ikke blot en mulighed at tilbyde dette.

Årsagen er, at Børnetalsmandens observationer fra rejserne rundt i landet viser, at børn med handicap i høj grad overlades til sig selv. Dette gælder i øvrigt i mange tilfælde også børn uden handicap, som ikke har adgang til særlige dagtilbud. Børn, der overlades til sig selv uden voksenopsyn risikerer generelt i højere grad at blive udsat for risikofyldte situationer.

Børnetalsmanden vil anbefale, kommunen sikrer børn med handicap og særlige behov fritidsaktiviteter og dertilhørende støttepersoner omkring sig.

Svar:

I lovforslaget bliver der givet kommunerne mulighed for at oprette et særligt dagtilbud og et særligt klubtilbud til børn med et særligt behov for støtte og omsorg. Det overlades til kommunerne at foretage vurderingen af, hvor det vil være praktisk muligt at oprette et sådant

tilbud både henset til antallet af børn med særlige behov for støtte og omsorg og muligheden for ansættelse af specialuddannet personale.

Desuden anbefaler Børnetalesmanden, at kommunen igangsætter opkvalificering af forældre og af børne-professionelle, som har berøring med børn med handicap og særlige behov.

Svar: Lovforslaget pålægger Naalakkersuisut at oprette et landsdækkende handicapcenter, som blandt andet har til opgave at tilbyde kurser vedrørende handicap og støttemuligheder for kommuner og personer med handicap og deres pårørende. Herudover pålægges kommunalbestyrelserne at nedsætte handicapråd, som skal rådgive kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål og formidle synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om alle lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører personer med handicap og som skal høres i alle initiativer, som har betydning for personer med handicap.

Vi ved, at fritidsaktiviteter såsom dag- og klubtilbud inkluderer børn i børnefællesskabet, og at netop fritidsaktiviteter sammen med andre børn giver børn og unge mulighed for at have et socialt liv på lige fod med andre.

Deltagerstaterne anerkender barnets ret til hvile og fritid, til at leget og dyrke fritidsinteresser, som er passende for barnets alder, og til frit at deltage i det kulturelle og kunstneriske liv. Deltagerstaterne skal respektere og fremme barnets ret til fuld deltagelse i det kulturelle og kunstneriske liv og skal opmuntre til, der stilles passende og lige muligheder til rådighed for kulturel, kunstnerisk, fritidspræget og rekreativ udfoldelse.

FN's Konvention om Barnets Rettigheder, artikel 31. 7

Svar: Se ovennævnte svar.

Børnekonsekvensberegninger

Børnetalesmanden mener, at der i forlængelse af de øvrige konsekvensberegninger bør tilføjes et yderligere punkt "Konsekvenser for børn og unge". Grønland har tilsluttet sig FN's Konvention om Barnets Rettigheder og skal derved sikre sig, at foranstaltninger i offentlig eller privat regi, der vedrører børn og unge, sætter disses tarv i første række. Til inspiration benytter man "Børnekonsekvensberegninger" i flere skandinaviske lande.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med retningslinjer for udarbejdelse af regler i Grønlands Selvstyre (Lovtekniske retningslinjer).

Afsluttende bemærkninger

Børnetalesmanden støtter op om lovforslaget.

Børnetalesmanden og MIO står til rådighed for uddybning af disse kommentarer, såfremt det måtte ønskes.

4. Institut for Menneskerettigheder

Høring over forslag til inatsisartutlov om støtte til personer med handicap

Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen har ved e-mail af 16. juni 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap (EM 2017/xxx).

Sammenfatning

Det fremgår af udkastets bemærkninger til lovforslaget, at FN's Konvention om Rettigheder for Personer med Handicap (handicapkonventionen) danner grundlag for udkastet til lovforslag.

Instituttet ser meget positivt på lovforslaget, der skal tjene til at beskytte og hjælpe personer med handicap. Instituttet ser frem til, at der med loven vil ske en styrkelse af personer med handicaps retssikkerhed med en klar ansvars- og opgavefordeling. Instituttet har noteret sig, at lovforslaget på en række områder minder om den danske lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort ved lovebekendtgørelse nr. 369 af 18. april 2017.

Instituttet har en række bemærkninger og anbefalinger til udkastet.

Bemærkningerne omhandler:

- Handicapkonventionens formål og handicapbegreb
- Lovevaluering
- Adskillelse af bolig og støtte
- Afinstitutionalisering
- Samtykke og støttet beslutningstagning
- Aldersgrænser og ikke-diskrimination
- Magtanvendelse på sikrede døgntilbud
- Det landsdækkende handicapcenter
- Generelle bemærkninger til lovforslagets udformning.

HANDICAPKONVENTIONENS FORMÅL OG HANDICAPBEGREB

Institut for Menneskerettigheder finder det særdeles positivt, at Naalakkersuisut ved udarbejdelsen af lovforslaget har valgt at tage udgangspunkt i FN's Handicapkonvention. Det er instituttets opfattelse, at Inatsisartutloven vil fremme implementeringen af handicapkonventionen i Grønland.

FN's Handicapkonvention fastsætter juridisk bindende forpligtelser for de deltagende stater. Konventionen er ikke – som anført i de almindelige bemærkninger pkt. 1.1 – en hensigtserklæring.

Svar: Indarbejdet, indledende bemærkninger er tilrettet.

Handicapkonventionens grundlæggende formål er at fremme, beskytte og sikre, at personer med handicap kan nyde menneskerettigheder og frihedsrettigheder på lige vilkår med andre. Helt centralt i forhold til virkeliggørelse af dette formål står det handicapbegreb, som konventionen bygger på – det såkaldte samfundsrelaterede handicapbegreb, der beskriver et handicap som resultatet af mødet mellem en funktionsnedsættelse og barrierer i samfundet. Heroverfor står det medicinske handicapbegreb, der alene fokuserer på funktionsnedsættelsen som årsagen til, at en person med handicap ikke kan deltage i samfundslivet. Med det samfundsrelaterede handicapbegreb flyttes fokus dermed fra individet til samfundets indretning. Handicapkonventionen forudsætter således en udvikling væk fra individuelle kompensationsordninger og frem mod afskaffelse af samfundsskabte barrierer.

Institut for Menneskerettigheders finder det positivt, at definitionen på begrebet handicap i forslaget til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap er sammenfaldende med handicapkonventionens handicapbegreb, jf. lovforslagets § 6, stk. 2 (*nuværende § 7 stk.2*).

Instituttet finder det samtidig væsentligt, at handicapkonventionens handicapbegreb sammenholdt med konventionens grundlæggende formål afspejles i lovforslaget øvrige bestemmelser samt i lovbemærkningerne. Ved implementeringen af handicapkonventionen er det således centralt, at tankesættet bag konventionen udmønter sig i sproget.

Af lovforslaget § 4 fremgår, at formålet med Inatsisartutloven blandt andet er at ”sikre den enkelte en tilværelse så nær det normale som muligt”. Instituttet skal i den forbindelse bemærke, at brugen af udtrykket ”det normale” kan virke stigmatiserende over for personer med handicap, idet udtrykket ikke anerkender forskelligheden og mangfoldigheden i samfundet – såvel hos personer med handicap som hos andre personer.

Instituttet anbefaler, at formålsbestemmelsen i lovforslagets § 4 (*nuværende § 1*) ændres, således at det i stedet kommer til at fremgå, at formålet med Inatsisartutloven er at sikre personer med handicap lige muligheder i samfundet og imødegå diskrimination på grund af handicap.

Svar: Indarbejdet og bestemmelsen er tilrettet i overensstemmelse med anbefalingen.

EVALUERING

Henset til, at der med udkastet til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap er tale om helt ny lovgivning på handicapområdet, som står centralt i forhold til handicapkonventionens implementering i Grønland, er det instituttets opfattelse, at Naalakkersuisut bør følge gennemførelsen af loven nøje.

Det bør endvidere overvejes, hvordan en evaluering af loven kan bidrage til opfyldelsen af handicapkonventionens artikel 31, der forpligter deltagerstaterne til at indsamle statistik og data med henblik på at skabe et overblik over forholdene for personer for handicap i den

enkelte stat. Et sådant overblik kan være nødvendigt for at vide, om der sker en positiv eller negativ udvikling inden for de enkelte rettighedsområder og dermed, hvor der skal sættes ind for at sikre, at handicapkonventionen overholdes. Forpligtelsen til at indsamle data og statistik har således karakter af et redskab til implementering af konventionen.

Instituttet anbefaler, at der i lovforslaget indsættes en bestemmelse om, at loven efter et vist antal år skal evalueres med henblik på en eventuel revision.

Svar: Ikke indarbejdet, idet kommunalbestyrelsen i henhold til § 90 (nuværende § 91) forpligtes til at fremsende statistiske oplysninger efter anmodning fra Naalakkersuisut. Der fastsættes videre regler herom i bekendtgørelsesform.

FRIT VALG AF BOLIG OG ADSKILLELSE AF BOLIG OG YDELSE

FN's Handicapkonvention artikel 19(a) fastslår en pligt for deltagerstaterne til at sikre, at personer med handicap har mulighed for at vælge deres bopæl, boform, samt hvor og med hvem de vil bo.

Endvidere følger det af handicapkonventionens artikel 19(b), at der skal ydes en individbaseret støtte, som muliggør inklusion i samfundet. Hermed menes ikke blot støtte til at bo i eget hjem, men en støtte, der med afsat i præferencerne hos den enkelte person med handicap muliggør, at den pågældende er i stand til at leve det liv, han eller hun i øvrigt ønsker. Det er ikke i overensstemmelse med retten til individbaseret støtte at lave en kobling mellem adgangen til støtte og bestemte boformer. Deltagerstaterne må således ikke lade bolig og boform blive afgjort af, hvilken hjælp den enkelte person med handicap har behov for. Derimod skal der foretages en vurdering af den enkelte persons individuelle behov for støtte – uanset hvordan han eller hun bor.

Endelig følger det af konventionens artikel 19(c), at samfundets generelle tilbud og faciliteter skal være tilgængelige for personer med handicap for at sikre inklusion og forankre retten til et selvstændigt og uafhængigt liv.

Instituttet finder det positivt, at forslaget til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap i høj grad afspejler en intention om at fremme selvbestemmelse samt deltagelse og inklusion i samfundet.

Instituttet bemærker dog, at der ikke med lovforslaget er sket en fuldstændig adskillelse mellem bolig og støtte. I henhold til lovforslagets kapitel 9 om botilbud, skal der oprettes og drives forskellige typer bo- og døgntilbud, som adskiller sig fra hinanden ved hvilken grad af støtte, beboerne har adgang til. De foreslåede bestemmelser i §§ 43 ff. (nuværende §§ 44 ff.) i lovforslagets kapitel 7 om særlig støtte fastlægger, at kommunalbestyrelsen under visse betingelser skal tilbyde en person med handicap en bestemt type bolig alt afhængigt af, hvilket støttebehov den pågældende har. Et sådant system, hvor det er behovet for støtte hos den enkelte, der er bestemmende for, hvilken bolig og boform man får tilbudt, er ikke en

fuldstændig opfyldelse af retten til at vælge sin egen bolig, og hvem man vil bo sammen med, jf. handicapkonventionens artikel 19.

Instituttet finder det endvidere positivt, at et grundlæggende formål med lovforslaget er at sikre, at personer med handicap, der kan og ønsker at forblive i eget hjem, skal have mulighed herfor, jf. de almindelige bemærkninger punkt 3.3 og lovforslagets § 5 (*nuværende § 4*). Instituttet finder det imidlertid upræcist, at det af bemærkningerne til lovforslagets § 5, stk. 1 (*nuværende § 4 stk. 1*), fremgår, at bestemmelsen er udtryk for et nærhedsprincip. Der er ikke tale om et princip, men om en grundlæggende rettighed omfattet af handicapkonventionens artikel 19, der indeholder en beskyttelse af personer med handicaps ret til at vælge bolig på lige fod med andre, herunder til at vælge at blive boende i sit hidtidige hjem.

Instituttet anbefaler, at det skrives ind i bemærkningerne til lovforslaget, at retten til at frit valg af bolig på lige fod med andre er en grundlæggende menneskerettighed for personer med handicap.

Svar: Indarbejdet og bestemmelsen er tilrettet i overensstemmelse med anbefalingen.

AFINSTITUTIONALISERING

En grundlæggende tanke bag handicapkonventionens artikel 19 er at forhindre isolation og tab af kontrol over eget liv på grund af utilgængelige omgivelser og manglende støtte. Opfyldelse af de rettigheder og forpligtelser, der er indeholdt i handicapkonventionens artikel 19 er ikke foreneligt med institutionalisering af personer med handicap. FN's Handicapkomité har da også gentagne gange udtalt, at institutionalisering er i strid med artikel 19, og at deltagerstaterne er forpligtede til at tilbyde alternativer til at bo i en institution. Derfor vil det også være i strid med konventionen, hvis offentlige myndigheder bygger eller yder støtte til bygning af nye institutioner for personer med handicap eller renoverer gamle institutioner.

Institut for Menneskerettigheder finder det positivt, at man med forslaget til Inatsisartutlov har valgt at gå bort fra begrebet "institution" på handicapområdet med henvisning til, at det synes bedst overensstemmende med FN's Handicapkonvention. Afinstitutionalisering indebærer imidlertid meget mere end formel afskaffelse af institutionsbegrebet. Det er ikke selve betegnelse for botilbuddet, der afgør, hvorvidt en boform har karakter af en institution, men derimod indholdet af tilbuddet, herunder blandt andet de fysiske rammer og beboernes mulighed for selvbestemmelse i hverdagen. Den blotte ophævelse af institutionsbegrebet forhindrer således ikke, at nogle personer med handicap fortsat kommer til at leve i institutionslignende boformer, som giver begrænsede muligheder for at leve et selvstændigt liv og være inkluderet i samfundet. Derfor er det vigtigt at gøre op med tidligere tiders institutionstænkning såvel i lovgivningen som i praksis.

Instituttet anbefaler, at det i lovforslaget sikres, at de forskellige botilbud efter lovforslagets kapitel 9 bliver indrettet således, at de så vidt muligt ikke har institutionslignede karakter.

Instituttet anbefaler, at det i bemærkningerne til lovforslaget tilføjes, at hvor Naalakkersuisut er pålagt at fastsætte nærmere regler for botilbud, jf. § 53, stk. 5 (*nuværende § 54, stk. 5*), § 54, stk. 5 (*nuværende § 55, stk. 5*), § 58, stk. 2 (*nuværende § 59, stk. 2*) og § 59, stk. 2 (*nuværende: ophævet*), skal det igennem disse regler imødegås, at der oprettes og drives institutions-lignende botilbud.

Svar: Anbefalingerne vil indgå i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

STØTTET BESLUTNINGSTAGNING OG PERSONER UNDER VÆRGEMÅL

Handicapkonventionen har et stærkt fokus på selvbestemmelsesret og retlig handleevne, som grundlæggende handler om retten til at træffe såvel store som små beslutninger for sig selv. Konventionens artikel 12 understreger, at personer med handicap har retlig handleevne på lige vilkår med alle andre. Samtidig fastslås det, at personer med handicap skal have adgang til den støtte, de måtte have behov for, for at udøve deres retlige handleevne. Med andre ord skal det at træffe beslutninger på vegne af en person med handicap være sidste udvej. Man skal altid forsøge sig med forskellige former for støtte, før man griber til en sådan løsning. Støttet beslutningstagning kan omfatte alt fra uformel hjælp til at træffe en beslutning til mere formelle ordninger om fælles eller faciliteret beslutningstagning. Væsentligt er det, at støttet beslutningstagning skal respektere den enkeltes vilje og præferencer. Substitueret beslutningstagning, derimod, dækker over ordninger, hvor der træffes beslutninger på vegne af en person med handicap – også i situationer, hvor det sker mod personens vilje.

Forslaget til Inatsisartutlov indeholder flere bestemmelser, der omhandler personer under værgemål. Lovforslagets § 17, stk. 2 (*nuværende § 18, stk. 2*), § 57, stk. 2 (*nuværende § 58, stk. 2*), § 61, stk. 2 (*nuværende § 62, stk. 2*), og § 83, stk. 4 (*nuværende § 83, stk. 3*), handler alle om, at videregivelse og udveksling af personoplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, som udgangspunkt skal ske med samtykke fra den person, som sagen omhandler, eller dennes værge eller forældremyndighedsindehaver. Ligeledes følger det af § 68, stk. 3 (*nuværende § 70, stk. 3*), at kravet om 12 ugers varsling for ophør af et ophold på et døgn-tilbud kan fraviges, såfremt personen med handicap eller dennes eventuelle værge har givet udtrykkeligt samtykke til opholdets ophør. Endvidere følger det af § 82, stk. 2 (*nuværende: ophævet*), at en værge, blandt andre, kan indgive en klage over en afgørelse efter Inatsisartut-loven om støtte til personer med handicap for den person, som afgørelsen vedrører, forudsat at personen ikke selv er i stand til at klage.

Instituttet anbefaler, at de bestemmelser i lovforslaget, hvorefter en værge kan træffe beslutning på vegne af en person med handicap, suppleres med et princip om støttet beslutningstagning, således at det sikres, at personens vilje og præferencer i videst muligt omfang afdækkes og respekteres.

Svar: Indarbejdet, de nævnte bestemmelser i lovforslaget er suppleret med et princip om støttet beslutningstagning ved indsættelse af ny bestemmelse i § 2, stk. 3, hvoraf det fremgår at der i alle forhold vedrørende personer med handicap, så vidt det er muligt, skal tages hensyn til personens egne synspunkter med behørig hensynstagen til personens funktionsevne og udviklingsmæssige niveau.

ALDERSBEGRÆNSNINGER OG IKKE-DISKRIMINATION

Handicapkonventionens artikel 5(1) fastslår, at "alle er lige for loven", og at personer med handicap har "ret til lige beskyttelse og til at drage samme nytte af loven". Det følger heraf, at eksisterende lovgivning skal gælde for alle, uden diskrimination. Efter artikel 5(2) har deltagerstaterne en forpligtelse til at sikre personer med handicap mod diskrimination af enhver grund, eksempelvis køn, alder og etnicitet. Forpligtelserne efter artikel 5 understreges af, at 'ikke-diskrimination' er blandt de generelle principper, som handicapkonventionen bygger på, jf. konventionens artikel 3.

Med lovforslagets § 6, stk. 1 (*nuværende § 7, stk. 1*), foreslås det, at Inatsisartutloven som udgangspunkt skal finde anvendelse for alle personer med handicap uanset alder. For enkelte typer af støtte er der imidlertid fastsat en aldersgrænse. Efter § 26 (*nuværende § 27*) om ledsagelse og § 31 (*nuværende § 32*) om merudgifter skal personen have haft et handicap forud for, at personen nåede aldersgrænsen for at modtage alderspension for at være berettiget til støtten. Hertil kommer, at § 35 (*nuværende § 36*) om beskyttet beskæftigelse alene gælder for personer med handicap over 18 år og under alderspensionsgrænsen.

Aldersgrænser er som udgangspunkt ulovlig forskelsbehandling på grund af alder, medmindre de er nødvendige og forfølger et sagligt formål. Institutet bemærker, at der ikke i udkastet er redegjort nærmere for begrundelsen for at indføre de nævnte aldersgrænser.

Instituttet anbefaler, at Departementet for Familie, Ligestilling, Sociale Anliggender og Justitsvæsen redegør nærmere for begrundelsen for at opretholde aldersgrænserne i udkastets § 26 (*nuværende § 27*), § 31 (*nuværende § 32*) og § 35 (*nuværende § 36*); alternativt, at aldersgrænserne udgår af udkastet til lovforslag.

Svar: Indarbejdet. Aldersgrænsen i nærværende lov er fjernet. Endvidere vil der blive stillet et ændringsforslag til alderspensionslovens § 16, stk. 1, således denne alene vil omfatte et helbredstillæg. Herefter vil alle tillæg til personer med handicap eller personer med vidtgående handicap reguleres i forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap.

MAGTANVENDELSE PÅ SIKREDE DØGNTILBUD

Handicapkonventionens artikel 17 fastslår, at personer med handicap har ret til respekt for deres fysiske og psykiske integritet på lige fod med andre. En persons integritet er et hele, noget intakt, og betyder i denne kontekst, at personens krop og selvbestemmelse skal

respekteres. Respekt for den enkeltes selvbestemmelse og naturlige værdighed er ligeledes fremhævet som grundlæggende principper i handicapkonventionens artikel 3.

Det følger af lovforslaget §§ 51-52 (*nuværende §§ 52-53*), at der i visse situationer kan ske anbringelse af en person med handicap på et sikret døgntilbud, dvs. et døgntilbud, hvor det er tilladt at have yderdøre og vinduer konstant aflåst, jf. lovforslagets § 59, stk. 1 (*nuværende § 60*). Af lovforslagets § 59, stk. 2 (*nuværende: udgået*), fremgår, at Naalakkersuisut fastsætter nærmere regler for de særlige forhold på sikrede døgntilbud, herunder magtanvendelse. Efter instituttets opfattelse er det særdeles vigtigt, at det klart og tydeligt fremgår direkte af loven, hvilke former for magtanvendelse, der kan anvendes over for personen med handicap på de sikrede døgntilbud.

Instituttet anbefaler med henblik på at sikre personer med handicaps grundlæggende ret til beskyttelse af deres integritet, at der i loven indsættes klare regler om anvendelse af magt på sikrede døgntilbud.

Svar: Ikke indarbejdet. Lovforslagets § 59, stk. 2, er udgået. Hjemlen til at regulere magtanvendelser er dermed fjernet. Magtanvendelse på det sociale område er i sin helhed reguleret i Inatsisartutlov nr. 1 af 21. november 2013 om magtanvendelse inden for det sociale område.

DET LANDSDÆKKENDE HANDICAPCENTER

Det følger af § 16 (*nuværende § 17*) i udkastet til lovforslag, at der skal oprettes et landsdækkende handicapcenter, som blandt andet skal have til opgave at rådgive og vejlede personer med handicap og deres pårørende samt kommunalbestyrelserne vedrørende nærværende Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Centret skal desuden tilbyde vedligeholdelsestræning og facilitere kurser vedrørende handicap og støttemuligheder. Herudover kan centret gennemføre udredninger for kommunerne i særligt komplicerede sager og afgive vejledende udtalelser. § 16, stk. 2 (*nuværende § 17, stk. 2*) indeholder hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for betaling for kommunalbestyrelsens anvendelse af det landsdækkende handicapcenter.

Instituttet finder det positivt, at man ved oprettelse af det landsdækkende handicapcenter ønsker at styrke støtten til kommunernes indsats på handicapområdet samt styrke tilbuddene til personer med handicap.

Instituttet anbefaler, at anvendelse af centret gøres uden brugerbetaling for kommunerne for at imødegå en eventuel tilbageholdenhed med at anvende centrets tilbud.

Svar: Hjemlen er indsat for at sikre, at der kan fastsættes nærmere regler om takstbetaling – og intentionen er ens takstbetaling for alle, uanset om borgeren kommer fra Sisimiut eller Qaanaaq - såfremt der på finansloven sikres en bevilling til Handicapcentret, som kan

indeholde en pulje til at dække rejseomkostninger, er der ikke behov for at fastsætte nærmere regler om takstbetaling. Hjemlen er formuleret som en "kan" bestemmelse – ikke en "skal" bestemmelse. – I øvrigt vil dette anliggende blive drøftet i styregruppen for Handicapcentret, som skal fungere i overgangen fra projekt til drift – i perioden 1.9.2017 – 1.9.2020.

Inatsisartut har i 2017 besluttet at etablere en ny Handicaptalsmandsinstitution med henblik på at beskytte og fremme rettigheder og levevilkår for personer med handicap i Grønland.

Instituttet har noteret sig, at udkastet til forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap og bemærkningerne hertil ikke nævner den nye Handicaptalsmandsinstitution, herunder hvilken rolle og beføjelser Handicaptalsmanden forventes at have – blandt andet i forhold til det landsdækkende handicapcenter.

Instituttet nævnte problemstillingen i sit høringssvar af 6. februar 2017 til udkastet til lov om en handicaptalsmand.

Instituttet anbefaler, at det i bemærkningerne til lovforslaget redegøres for, hvilken rolle Handicaptalsmandsinstitutionen forventes at have i forhold til de opgaver, som det landsdækkende handicapcenter skal løfte.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er ingen bestemt rolle for Handicaptalsmandsinstitutionen i forhold til opgaverne for Handicapcentret, de landsdækkende døgninstitutioner for personer med vidtgående handicap eller andre institutionelle tilbud på handicapområdet. Handicaptalsmandsinstitutionens formål og opgaver er reguleret i loven om Handicaptalsmand.

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL LOVENS UDFORMNING

Mere overordnet anser instituttet det for væsentligt, at der i forbindelse med lovens gennemførelse sker en styrkelse af kommunernes ressourcer og kompetencer til at håndtere sager om støtte til personer med handicap i overensstemmelse med menneskerettighederne.

Lange sagsbehandlingstider ved kommunerne er en udfordring i Grønland. Derfor er det vigtigt, at der – blandt andet i lyset af nærværende lovforslag – sættes øget fokus på at forbedre sagsbehandlingen i kommunerne.

Det er af afgørende betydning, at loven klart og tydeligt fastsætter rammer for myndighedernes behandling af sager, herunder tidsfrister for myndighedernes sagsbehandling.

Instituttet anbefaler, at lovforslagets § 70, stk. 2 (*nuværende § 72, stk. 2*), ændres, således at kommunalbestyrelsen skal, og ikke kan, fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelse af en ansøgning om støtte eller særlig støtte, til afgørelsen skal være truffet.

Svar: Indarbejdet således at § 70, stk. 2 (nuværende § 72, stk. 2), er ændret til en "skal" bestemmelse.

5. Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

Har ingen kommentarer til det fremsendte lovforslag.

Svar: Taget til efterretning.

6. Departement for Sundhed

Man bør efterse § 26 (nuværende §27).

Svar: Der er indsat timer i bestemmelsen og bestemmelsen er endvidere tilrettet med baggrund i Institut for Menneskerettigheders bemærkninger.

Har ikke yderligere kommentarer til lovforslaget.

Svar: Taget til efterretning.

7. KNIPK

KNIPK finder det betydningsfuldt at arbejde med personer med handicap i det formål, at de skal have samme rettigheder og muligheder som alle andre, uden at de bliver forhindret. KNIPK-s hovedbestyrelse støtter lovforslagets formål, da sikkerheden og arbejdet omkring handicappede styrkes.

Svar: Taget til efterretning

8. Kommuneqarfik Sermersooq

Bestemmelserne i lovforslaget kunne med fordel ordnes kronologisk i forhold til en typisk sagsgang.

Vi finder, at lovforslaget er underfinansieret med hensyn til beregningen af de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Som et eksempel fremgår det under bemærkningerne på side 11 for Beskæftigelses- og aktivitetstilbud, at der med lovforslaget lægges op til, at der skal ske en styrkelse af indsatsen, idet der er et efterslæb i forhold til de allerede gældende reglers forpligtelser. Alligevel konkluderes det, at der ikke forventes merudgifter af

betydning på dette område. Nedenfor vil blive fremhævet andre eksempler på lovforslagets underfinansiering.

Svar:

Som tidligere nævnt er lovforslaget i stor udstrækning en præcisering af gældende forpligtelser for kommunerne, idet flere undersøgelser peger på, at der i dag er et betydeligt efterslæb i forhold til at efterleve gældende lovgivning. Kommunerne blev i forbindelse med udlægningen af handicapområdet kompenseret fuldt ud over bloktilskuddet og kompensationsen er løbende pristalsreguleret. Kommunerne er således kompenseret svarende til en fuld efterlevelse af gældende lovgivning. Herudover indføres en række nye rettigheder for personer med handicap og pårørende, der finansieres med tilførsel af yderligere midler. Forslaget er derfor ikke underfinansieret.

Kapitel 1. Målgruppe

Pårørende får vide rettigheder. Det er meget vagt, hvem der skal afgrænses som pårørende, også med hensyn til antal, jf. bemærkningerne til § 6, stk. 3 (nuværende § 7, stk. 4), hvor det betones, at der ikke bør anlægges en snæver fortolkning af begrebet pårørende. Ved inddragelse af pårørende, som ikke er afgrænset til få, nære pårørende er der øget risiko for, at tavshedspligten brydes, og at der udleveres personfølsomme oplysninger uden samtykke fra personen med handicap. Der er endvidere en øget risiko for konflikter om en konkret sag mellem flere personer, der anser sig for pårørende.

Svar: I bemærkningerne lægges der vægt på den faktiske relation mellem en pårørende og personen med handicap. Dette bør i sig selv ikke lægge op til øget risiko for at bryde tavshedspligt mv. – Ved enhver inddragelse af den pårørende, bør kommunen give den fornødne information om tavshedspligt, samtykke mv.

Kapitel 2. Kompetence og ansvar

§ 8, stk. 3 (nuværende § 9, stk. 3) og § 9, stk. 2 (nuværende § 11, stk. 2):

Naalakkersuisut træffer afgørelse om anbringelser for personer med handicap efter indstilling fra kommunen. Kommunen træffer afgørelse om anbringelse af børn efter § 27 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn.

Hvem træffer afgørelse om anbringelse af et barn med handicap, som er socialt udsat?

Det vil være hensigtsmæssigt, at Socialstyrelsen laver en helhedsvurdering af barnets behov når det skal afgøres, om barnet skal anbringes på en døgninstitution for børn med handicap eller en døgninstitution for børn.

Svar: Svaret vil afhænge af, hvorvidt forholdet afgøres efter det socialt udsatte aspekt eller det handicappede aspekt. Den socialfaglige undersøgelse vil afdække, hvilken lovgivning der skal anvendes. Der er forskel imellem afgørelseskompetencen inden for de nævnte lovgivninger og denne forskel fastholdes.

Spørgsmålet om, hvorledes helhedsvurderingen af barnet med et handicap skal gennemføres, vil indgå i det videre bekendtgørelsesarbejde.

Kap. 4. Det landsdækkende handicapcenter

Det er blevet udmeldt til kommunerne, at Det landsdækkende handicapcenter, Pissassarfik, forventes bemandedt fra kl.8-16 på hverdage. Efter kl. 16 skal den enkelte kommune selv stille støtteperson og ledsager til rådighed. Denne information om begrænsede, bemandede åbningstider fremkalder berettiget tvivl om, hvem målgruppen er. Som et ambulans tilbud for personer med hjemsted i Sisimiut vil det kunne gå, ellers vil det ikke være et attraktivt tilbud.

§ 16, stk.1, nr.3 (*nuværende § 17, stk.1, nr. 3*). Det fremgår af bestemmelsen, at Pissassarfik skal tilbyde vedligeholdelsestræning til personer med handicap, jf. § 42 (*nuværende §43*), med henblik på, at personen opnår så god funktion i sin hverdag som muligt. Vi gør opmærksom på, at kriteriet ”personen opnår så god funktion i sin hverdag som muligt” hører ind under målet for genoptræning, hvilket er sundhedsvæsenets sektoransvar. Af hensyn til snitfladeproblematikker er det vigtigt med en afklaret begrebsbrug.

Det er endvidere vigtigt, at der er klarhed mellem sundhedsvæsenets og kommunens opgaver når det gælder træning, hjælpemidler og behandlingsredskaber. Af bemærkningerne side 7 fremgår, at det har været et ønske, at henvisning til centret skulle være uden brugerbetaling for kommunerne, for at imødegå en eventuel tilbageholdenhed med at henvise personer med handicap til ophold på centret. På side 10 fremgår, at Pissassarfiks aktiviteter forventes finansieret dels af en finanslovsbevilling, dels af kommunal takstbetaling for anvendelse af centerets tilbud.

§ 16, stk. 2 (*nuværende § 17, stk. 2*), indeholder en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte regler for betaling for kommunalbestyrelsens anvendelse af Det landsdækkende handicapcenter.

Svar: Handicapcentret er et dagtilbud, - ikke et døgntilbud. Der er imidlertid overnatningsfaciliteter på centeret, som gør det muligt, at personer med handicap kan komme på ophold på centeret i flere dage eller uger, samt at børn med handicap kan have en pårørende med, og at voksne med handicap kan have en støtteperson med, når personen med handicap er på træningsophold eller anden type ophold på centeret.

Det skal præciseres, at Sundhedsvæsenets ansvar for genoptræning tager udgangspunkt i, at en borger i et behandlingsforløb gennem genoptræning opnår det bedst tænkelige funktionsniveau. Når borgeren derefter vender hjem til eget hjem, kan der være behov for at vedligeholde funktionsniveauet. Hvis borgerens behov for vedligeholdelsestræning kan imødekommes lokalt, er det ikke relevant med træningsophold på centeret, men det vurderes, at der er et udbredt behov for bl.a. botræning til borgere med flere typer af handicap. Ved disse former for vedligeholdelsestræning opnår personen så god en funktion i sin hverdag som muligt. Der er her ikke tale om genoptræning, men vedligeholdelsestræning.

Det er intentionen, at der ikke er brugerbetaling til centeret. Der er imidlertid en hjemmel til, at der evt. kan fastsættes en takstbetaling, som i givet fald vil være ens for alle, der visiteres til ophold på centeret.

Af bemærkningerne side 65 fremgår om § 42, stk.4 (*nuværende § 43, stk. 4*), at Naalakkersuisut gives bemyndigelse til 1 gang årligt at fastsætte en takst for kommunalbestyrelsens betaling for deres borgeres brug af vedligeholdelsestræning og ophold på Det landsdækkende handicapcenter. Der er ikke en § 42, stk. 4 (*nuværende § 43, stk. 4*), i lovforslaget, hvilket ikke er i overensstemmelse med bemærkningerne, hvor der henvises til et stk.4.

Svar: Indarbejdet, der er indsat et nyt stk. 4 , således at der er overensstemmelse mellem lovteksten og bemærkningerne. Se endvidere besvarelsen under Det Sociale Ankenævn.

Personlig hjælp og omsorg

§ 23, stk. 2 (*nuværende § 43, stk. 2*) : Vi foreslår, at ordet ”gives” ændres til ordet ”tilbydes”, da støtten ikke kan ydes uden samtykke.

Svar: Anbefalingen er indarbejdet.

Kap. 5. Rådgivning og vejledning.

Som supplement til lovforslagets fokus på kompenserende og støttende tiltag, foreslår vi, at der også skal være opmærksomhed på sundhedsfremme og forebyggelse for personer med handicap. Til § 18 (*nuværende § 19*) kunne tilføjes: herunder om forebyggelse og sundhedsfremmende tiltag, der så vidt muligt kan lindre konsekvenserne af en funktionsnedsættelse. Det kunne fx dreje sig om KRAM faktorerne: kost, rygning, alkohol, motion, og forebyggelse af ensomhed mv.

Svar: Ikke indarbejdet. Handicapcentret har alene fokus på handicapfaglige ydelser.

§ 26 & § 30 (*nuværende § 27 & § 31*).

Ledsagelse og kørselsordning:

Det kan være en udfordring at sikre ledsagelse til deltagelse i aktiviteter for de personer med handicap, som benytter fastrammede kørestole/el kørestole og har behov for transport i taxibus med lift, når det er udenfor kommunens åbningstid hverdage kl. 8-16.

Svar: Problematikken må kunne håndteres i praksis, ved at aftalen indgås i kommunens sædvanlige åbningstid, og chaufføren kører personen med handicap i henhold til den indgåede aftale udenfor kommunens åbningstid.

I § 26 (nuværende § 27), der er ny, foreslås, med stk. 1, at kommunalbestyrelsen skal tilbyde ledsagelse i et antal timer om måneden til en person med handicap, når personen er under alderspensionsgrænsen og ikke kan færdes alene på grund af sit handicap.

Det foreslås med stk. 3, at en person med handicap bevarer retten til at modtage ledsagelse, efter personen fylder det år, som udgør den gældende aldersgrænse for at modtage alderspension, hvis personen allerede modtog ledsagelse før det tidspunkt.

Det virker kunstigt med denne skelnen. Det burde også være muligt for en alderspensionist at få ledsagelse efter lovforslaget, hvis ledsagelse først viser sig nødvendig efter overgangen til alderspension. Dette er i bedst overensstemmelse med, at loven som udgangspunkt skal gælde for alle aldersgrupper.

Svar: § 26 (nuværende § 27) er omformuleret, således at der ikke er en øvre grænse i forhold til retten til ledsagelse.

Støtteperson

§ 40 (nuværende § 41):

Bestemmelsen synes at være målrettet voksne personer, som kan få støtte til at klare sig i eget hjem. Det fremkalder berettiget et spørgsmål om, hvor hjemlen er til at yde støtteperson til børn i vuggestue/børnehave/skolepasning/fritidshjem og fritid?

Svar: Ikke indarbejdet. Forholdet hører under departement for uddannelse og er reguleret ved Inatsisartutlov nr.16 af 3. december 2012 om pædagogisk udviklende tilbud til børn i førskolealderen.

Flyttehjælp

§ 41 (nuværende § 42). Af bemærkningerne side 11 fremgår, at bestemmelsen kun forventes anvendt i få tilfælde, og kommunens merudgifter skønnes derfor til at udgøre sammenlagt 0,5 mill. Kr. Det er uklart om der med ”kommunens merudgifter” menes den enkelte kommunes eller kommunernes merudgifter.

Svar: Der forventes kun få tilfælde, hvor der vil være behov for at yde flyttehjælp. Der afsættes derfor 0,5 million kr. samlet til kommunerne til dækning heraf.

Beskyttet boenhed

§ 44 (nuværende § 45):

Der er behov for særlige boformer for psykisk syge med og uden misbrug, der ikke kan være i almindelige boenheder. Der er således et stigende behov for døgndækkede boformer med højt uddannet sundhedspersonale. Vi savner også en særlig indsats på demensområdet, hvor der både tænkes i forebyggelse – f.eks. hjemmebesøg, aktivering i dag/aftentimer mv. Vi vil foreslå en kobling til forslag fra demensplanen. Det er et område, hvor der fremover vil være øgede krav til specialistviden og ressourcer.

Svar: Døgnbemandede boenheder kan kommunalbestyrelsen oprette efter § 54 (nuværende § 55) og døgntilbud kan oprettes af Naalakkersuisut efter § 58 (nuværende § 59) til personer med vidtgående handicap. Målgruppen, tilbuddets indretning og pædagogiske metoder forventes fastsat i vedtægter. Såfremt de opregnede målgrupper falder indenfor lovgivningens område, vil kommunalbestyrelsen kunne anvende § 54 (nuværende § 55) til oprettelse af de foreslåede boenheder.

Ophold på et døgntilbud for personer over 18 år med handicap

§ 46, stk. 3 (nuværende § 47, stk. 3):

Af bestemmelsen fremgår, at Naalakkersuisut kan træffe aftale med en kommunalbestyrelse om, at beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud kan finde sted på et beskyttet værksted, en beskyttet arbejdsplads eller et dagcenter, som kommunalbestyrelsen driver, jf. §§ 35 og 36 (nuværende §§ 36-37). Afslutningsvis fremgår, at Naalakkersuisut skal betale en af Naalakkersuisut fastsat takst herfor.

Det forekommer ikke rimeligt, at Naalakkersuisut ensidigt kan fastsætte en takst for benyttelse af et kommunalt tilbud. Derfor foreslås ordlyden i sidste punktum ændret til, at Naalakkersuisut skal betale en af kommunalbestyrelsen fastsat takst herfor.

Svar: Ikke indarbejdet. Der er imidlertid indsat et nyt stykke 5, hvoraf det tydeliggøres, at taksten fastsættes og offentliggøres af Naalakkersuisut en gang årligt. Der lægges op til, at taksten forhandles med kommunerne i forbindelse med forhandlingerne om de øvrige døgninstitutions takster. Taksten vil således komme til at fremgå af takstcirkulæret sammen med de øvrige takster indenfor det sociale område.

Der skal gøres opmærksom på, at bestemmelsen alene giver Naalakkersuisut og kommunalbestyrelserne mulighed for at indgå en aftale og der pålægges således ikke kommunalbestyrelsen nogen forpligtelse. Konstruktionen er således, at kommunalbestyrelsen frit kan tage stilling til, om den ønsker at indgå en aftale om beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud på et beskyttet dagcenter eller arbejdsplads drevet af kommunen med Naalakkersuisut til den fastsatte takst.

Ophold i døgntilbud uden for Grønland

§ 50 (nuværende § 51):

Hvordan er barnet stillet, hvis kommunen giver afslag på efterskoleophold men ønsker at komme afsted alligevel? Kan familien selv arrangere efterskoleophold? Betaler kommunen for hele opholdet inklusive rejser eller kun for merudgiften i forhold til et almindeligt efterskoleophold? I dag kan børn med vidtgående handicap ikke, uden hjemkommunes medvirken, komme på specialefterskole.

Svar: Med udgangspunkt i at barnet først og fremmest er et barn, skal der gøres opmærksom på Selvstyrets bekendtgørelse om tilskud til efterskoleophold. Derefter skal gøres opmærksom på, at godkendelse af de sociale myndigheder til efterskoleophold uden for Grønland tager udgangspunkt i, at barnet kan have behov for hjælpeforanstaltninger under efterskole-

opholdet, som finansieres af det offentlige – også i Danmark. Hvis en familie i Grønland selv arrangerer og finansierer et efterskoleophold i Danmark, kan dette naturligvis lade sig gøre, men opholdet er således ikke formidlet af de grønlandske sociale myndigheder, som derfor heller ikke kan gøres økonomisk ansvarlig for eventuelle udgifter i forbindelse med efterskoleopholdet. Der vil således være tale om, at barnet flytter til Danmark, og eventuelt behov for hjælp fra det offentlige vil skulle rettes til de danske sociale myndigheder, som ikke vil kunne få refunderet udgifterne af de grønlandske sociale myndigheder. Hvorvidt der efter dansk sociallovgivning er mulighed for, at forældre fuldtud finansierer deres barns ophold på specialefterskole, må afklares af de danske myndigheder.

Besøgsrejser

Der er under behandlingen af lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige ikke taget hensyn til, at antallet af besøgsrejser, der gives hjemmel til vil stige, herunder, at flere pårørende vil kunne komme i betragtning til en besøgsrejse. De økonomiske konsekvenser af denne del af forslaget er således underfinansieret.

Svar: Bestemmelsen er en videreførelse af gældende regler jf. §54 (*nuværende § 55*). Såfremt en person med vidtgående handicap ikke er i stand til at benytte sin besøgsrejse i henhold til § 50 (*nuværende § 51*), kan en af den pågældendes nære pårørende i stedet bevilges hjælp til rejseudgifter i forbindelse med besøg hos personen med vidtgående handicap.

Stk. 2. En myndig person med vidtgående handicap skal så vidt muligt selv beslutte, hvem af de nære pårørende, vedkommende ønsker besøg af.

Stk. 3. Er personen under 18 år, træffer indehaveren af forældremyndigheden afgørelsen. Er personen umyndiggjort, træffer værgeren afgørelsen i samarbejde med kommunalbestyrelsen. Personen med vidtgående handicap deltager så vidt muligt selv i beslutningen.

§ 66, stk. 4 (*nuværende § 68*):

Af forslaget fremgår, at kommunalbestyrelsen kan yde støtte til hel eller delvis dækning af udgifter til kistetransport, når personer, der er omfattet af § 65 (*nuværende § 66*), dør under deres ophold uden for hjemstedet. Der er modsat den øvrige sociallovgivning ikke nogen geografisk begrænsning til, at hjemlen til betaling af kistetransport alene gælder inden for Grønland. Også på dette område er de økonomiske konsekvenser af forslaget således underfinansieret.

Svar: *Personer, som er omfattet af denne bestemmelse er af Naalakkersuisut visiteret til døgnophold på tilbud i Grønland eller i kommuner udenfor Grønland. Når disse personer afgår ved døden, kan det offentlige betale for kistetransporten tilbage til personens hjemsted. Antallet af personer, som omfattes af bestemmelsen er alene af denne grund ganske få årligt.*

Udredning

§ 75 (*nuværende § 77*):

Skal der i børnesager både laves en socialfaglig undersøgelse efter § 45 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn lov og en udredning i henhold til lovforslaget? Eller er socialfaglig undersøgelse tilstrækkelig?

Svar: Besvarelsen heraf er situationsbestemt.

En udredning jf. § 75 (nuværende § 77) vil indeholde temaerne fra § 45 i Inatsisartutlov om støtte til børn som udgangspunkt. Et barn med handicap, som allerede er udredt, og hvor der efterfølgende kommer en underretning på barnet vedrørende sociale forhold, vil skulle igennem en socialfaglig undersøgelse efter Inatsisartutlov om støtte til børn.

Modsat vil et barn, hvor der kommer en underretning på barnet, og hvor kommunalbestyrelsen under den socialfaglige undersøgelse afdækker, at barnet muligvis har behov for støtte efter Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap, skulle igennem en udredning jf. § 75 (nuværende § 77). Der vil naturligvis kunne være mulighed for, at oplysningerne, som er fremkommet i forbindelse med en socialfaglig undersøgelse, vil kunne indgå i udredningen og vice versa.

Klage

§ 83 (nuværende § 84):

Klager over afgørelser i henhold til lovforslaget indgives til kommunalbestyrelsen, som foretager en genvurdering. Hvis klageren ikke får medhold, sender kommunen sagen til Det Sociale Ankenævn. Klager over afgørelser efter § 60 i Inatsisartutlov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn indgives direkte til Det Sociale Ankenævn.

Klageadgangen i de to lovgivninger bør være ensartet for at undgå fejl.

Svar: Indarbejdet, bestemmelsen er tilrettet, således at klager over afgørelser i henhold til forslaget indbringes direkte til Det Sociale Ankenævn.

9. ISI

Ang.: høring om forslag til Inatsisaartutlov om støtte til personer med handicap.

Vi er i for enige i, at FN's handicapforordning er brugt som centralt udgangspunkt, idet dette kan medføre forbedringer i forhold til folk med handicap, der lever i et land med forskelligartet naturforhold.

I dette høresvar fokuserer vi mest for de forhold, der vedrører os- blinde og svagsynede.

Vi er helt klar over, at blinde og svagsynede ikke er et nyt fænomen, men at personer med sådanne handicap er etableret i en forening i 2013 er noget nyt. På trods af disse forhold støder vi i hverdagen på forhold, som kan forbedres, og som vi efter evne prøver at få indflydelse i, i flere tilfælde i samarbejde med Dansk Blindesamfund og sociale myndigheder. Vi er enige i oprettelse af stilling som *talsmand* for de *handicappede* og er forberedt på at få et godt samarbejde med vedkommen.

Vi ser endvidere i oprettelse frem til *Pissassarfik* og håber, at den vil blive benyttet og være til stor gavn til blinde og svagsynede. Vore forventninger til de to institutioner er store, og vi deltager positivt i debatten.

Kommende aktuelle forhandlingspartnere til vor forening:

I spørgsmål om ledsager er efterfølgende nævnte institutioner og myndighedsorganer aktuelle:

Air Grønland

Arctic Umiaq Line

Disko Line

Pilersuisoq A/S

Andre transportører, også på land, såsom Nuup Buus og andre taxafirmaer, Transportfirmaer i Danmark.

Kulturinstitutioner, såsom teatre, koncerthaller, udstillingslokaler samt museer m.m.
Handlende

Efter lovens ikraftsættelse er der meget vigtigt at have et dygtigt personale til at betjene klienter, hvorfor efteruddannelse vil være nødvendig og bør prioriteres højt.

Vi vil arbejde for, at ledsagerkort t indføres i og tages i brug i vort land, og på det spørgsmål mp

ISI og Dansk Blindesamfund ligestilles, da det ikke skal være sådan, at vore medlemmer i ISI også skal betale kontingent til Dansk Blindesamfund. ISI skal kunne udstede ledsagerkort!
Dette er naturligt krav i et selvstyrede samfund.

Vi må arbejde for etablering af at syncentral i vort land.

10. Det Sociale Ankenævns sekretariats

Det Sociale Ankenævns sekretariats hørings svar til Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx 2018 om støtte til personer med handicap.

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, der er sekretariat for Det Sociale Ankenævn (herefter sekretariatet) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforsalg om støtte til personer med handicap.

Generelle bemærkninger

Sekretariat finder, at lovforslaget er udtryk for en meget ambitiøs og kompleks regulering af støtte til personer med handicap. Sekretariatet er bekymret for, om lovforslaget vil kunne

administreres af sagsbehandlerne i kommunerne. Der er dermed en risiko for, at lovforslaget kan vanskeliggøre sagsbehandlingen i kommunerne til gene for personer med handicap. Et eksempel på lovforslagets kompleksitet er flere bestemmelser, hvor der henvises til lovforslagets andre bestemmelser, se blandt andet §§ 6 og 37 (§§ 7 og 38).

Det foreslås, at der i lovforslaget og bemærkningerne anvendes ensartet sprogbrug, eksempelvis anvendes både døgntilbud og døgninstitution. Der er videre eksempler på, at der skrives handicappede/handicappede personer i stedet for personer med handicap. Se blandt andet §§ 16 (*nuværende § 17*), 68 (*nuværende § 70*) og, 69 (*nuværende § 71*).

Svar: Efterkommet, døgntilbud anvendes i hele lovgivningen.

Sekretariatet foreslår, at der i forslaget anvendes forældremyndighedsindehavere / forældremyndighedsindehaverne (eventuelt også hvad angår værger), idet det er vigtigt, at begge forældremyndighedsindehavere inddrages, når der er to.

Svar: Efterkommet, forældremyndighedsindehavere er ændret til forældremyndighedsindehaverne, således at begge forældre er omfattet.

Der ses ikke at være bemærkninger om eventuelle merudgifter for Det Sociale Ankenævn i forbindelse med lovforslaget. Da der er tale om en væsentlig mere detaljeret lovgivning end den nugældende handicapforordning, og der må forventes væsentlig flere klagesager, bør Det Sociale Ankenævn tilføres yderligere ressourcer, hvis ikke de nye opgaver som følge af lovforslaget skal have betydning for den generelle sagsbehandlingstid hos Det Sociale Ankenævn.

Svar: Med lovforslaget er der lagt op til en mere præcis lovgivning, der gør fortolkningen af loven enklere. Det kan bl.a. af denne grund ikke siges med sikkerhed, om der vil komme flere klager med det nye lovgrundlag. Det skal samtidigt bemærkes, at antallet af klager i dag ligger meget lavt i forhold til tidligere år før udlægningen.

Tabel. Antallet af klager til Det Sociale Ankenævn

År	2003-2004 ¹	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ²
Antal klager	160	149	72	n.a.	n.a.	23	62	3	8	13	12

Ved 2. behandlingen af FFL2017 blev bevillingen for Det Sociale Ankenævn forhøjet med 1,5 mio. kr. årligt for 2017-2019. Midlerne skal anvendes til at nedbringe sagsbehandlingstiden i Det Sociale Ankenævn og skabe en mere effektiv behandling af klagesagerne. Inden udgangen

¹ Antallet af klager er opgjort samlet for 2003 og 2004.

² Perioden frem til 27.november 2014

af 2019 forventes der gennemført lovforslag, der muliggør en mere effektiv sagsbehandling af klagesagerne ved Det Sociale Ankenævn.

Da der i forslaget er forskel på, hvilken støtte der kan ydes til personer med handicap og personer med vidtgående handicap, foreslås det, at dette præciseres igennem hele forslaget. Se fx § 40, stk. 2 (*nuværende § 41, stk. 2*).

Det bør desuden overordnet tydeliggøres i lovforslaget, hvornår der er tale om en person med handicap, og hvornår der er tale om en person med vidtgående handicap.

Svar: Der er indsat et nyt stykke 3 i § 6, som definerer begrebet "vidtgående handicap". Afgrænsningen mellem handicap og vidtgående handicap vil herudover blive behandlet indgående i vejledningsform.

De overordnede rammer lovtæksten er præciseret i overskriftsform. Således definerer kapitlernes overskrifter, hvilke bestemmelser, som retter sig imod personer med handicap, kapitel 6, og hvilke bestemmelser, der retter sig imod personer med vidtgående handicap, kapitel 7.

Der synes at mangle en bestemmelse, hvorefter Naalakkersuisut kan fastsætte regler for hjælp til personer med handicap under ophold uden for Grønland, som § 5 i den nugældende Landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap med senere ændringer.

Svar: Bestemmelserne i § 49 og i § 50 giver mulighed for at fastsætte nærmere regler om ophold udenfor Grønland. Bemærkningen vil indgå i det videre bekendtgørelsesarbejde.

De enkelte bestemmelser

Ad § 7, stk. 2 (*nuværende § 8, stk. 2*):

Der anvendes både pårørende og familie i bestemmelsen. Det bør præciseres, hvem der har krav på støtte.

Svar: Efterkommet. Der er indarbejdet en terminologi igennem lovforslaget, som stemmer overens med terminologien i Støtte til Børn.

Ad § 9 (*nuværende § 10*):

Det foreslås, at stk. 1, som fastslår, at Naalakkersuisut har ansvaret for, at der er de nødvendige pladser på døgntilbud til personer med handicap, udskilles til en selvstændig bestemmelse, således at stk. 2-5, der nærmere vedrører processen med tilbud til døgnophold, samles i en anden selvstændig bestemmelse.

Svar: Er efterkommet.

Det foreslås i forhold til § 9, stk. 3 (*nuværende § 11, stk. 2*), at det er personen med handicaps hjemkommune og ikke den kommune, hvor personen med handicap er bosiddende, der

indstiller til ophold på døgntilbud, sådan som det sker i henhold til den gældende § 16 i Landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap med senere ændringer.

Svar: § 9, stk. 2 (nuværende § 11, stk. 2), er ændret, således at det er personen med handicaps hjemkommune, der indstiller til ophold på døgntilbud.

Det kan overvejes at udskille § 9, stk. 4 (nuværende § 11, stk. 3), til en selvstændig bestemmelse, således at det klart fremgår, hvad kommunens opgave er. Alternativt foreslås det at omformulere bestemmelsen til ”Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en indstilling til Naalackersuisut om, at en person med handicap skal tilbydes ophold på et døgntilbud. Indstillingen skal være begrundet.”

Se desuden bemærkningerne til § 45 stk. 2 (nuværende § 46, stk. 2).

Svar: Ikke efterkommet, se endvidere bemærkningerne til bestemmelsen, som anfører; ”Indstillingen skal indeholde de for sagen relevante oplysninger, herunder en tilstrækkelig detaljeret beskrivelse af personens støttebehov, der sætter visitationsudvalget i stand til at vurdere, hvorvidt personen passer ind i døgntilbuddets målgruppe”. Forholdet anses for at være materiale, som skal indarbejdes i bekendtgørelsesform.

Ad § 9, stk. 5 (nuværende § 11, stk. 3):

Det fremgår nærmere af bemærkningerne til bestemmelsen, hvad indstillingen skal indeholde. Dette bør fremgå af lovtæksten. Der må ikke lovgives i bemærkningerne. Alternativt bør bemærkningerne omformuleres, så de er i overensstemmelse med lovtæksten.

Svar: Efterkommet og indarbejdet i lovtæksten.

Ad § 10 (nuværende § 12):

Processen synes uklar, herunder at visitationsudvalget skal træffe afgørelse både ved indskrivning og udskrivning. Se også bemærkningerne til § 67, stk. 4 (nuværende § 69, stk. 4), § 68 (nuværende § 70) og § 69 (nuværende § 71).

Svar: Efterkommet ved, at processen er tydeliggjort i bemærkningerne.

Ad § 11-15 (nuværende §§ 13-17):

Det anbefales, at der sikres overensstemmelse mellem reglerne i Inatsisartutloven om støtte til børn og unge vedrørende tilsyn og tilsvarende regler i nærværende forslag. Eksempelvis er tilsynsenheden oprettet, og det foreslås, at det sikres, at der er de nødvendige bemyndigelsesbestemmelser. Det foreslås, at tilsyn efter forskellig lovgivning foregår samtidig for at sikre en helhedsvurdering.

Svar: Efterkommet, der er i § 11(nuværende §13) indsat bestemmelse om Naalackersuisuts mulighed for indhentning af oplysning fra kommunerne samt en bemyndigelsesbestemmelse,

der giver mulighed for at fastsætte nærmere regler for det personrettede tilsyn. Endvidere er §§ 12 (nuværende § 14) og 14 (nuværende § 14) samskrevet for at tilnærme sig strukturen i kapitlet om tilsyn i Inatsisartutlov om støtte til børn.

Ad § 16, stk. 1, nr. 7 (nuværende § 17, stk. 1, nr.7):

Henvisningen til Det landsdækkende handicapcenters vejledende udtalelse bør være ens i § 16, stk. 1, nr. 7 (nuværende § 17, stk.1, nr.7), § 68, stk. 2 (nuværende § 70, stk. 2), og § 69, stk. 2 (nuværende § 71, stk. 2). Der henvises i § 16, stk. 1, nr. 7 (nuværende § 17, stk.1, nr.7), til ”vejledende udtalelse”, mens der i § 68, stk. 2 (nuværende § 70, stk. 2), og § 69, stk. 2 (nuværende § 71, stk. 2), henvises til ”udtalelse”. Det foreslås, at bemærkningerne omformuleres, således at ordet ”hjemtagelse” ikke fremgår, samt at beslutning ændres til afgørelse.

Svar: Efterkommet, i § 16, stk.1 (nuværende § 17, stk. 1), er ordet ”vejledende” fjernet fra lovtæksten.

Ad § 20, stk. 1 (nuværende § 21, stk. 1):

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen ikke skal træffe afgørelse efter bestemmelsen, da undervisning og kurser ydes som en del af kommunernes faktiske forvaltningsvirksomhed. Sekretariatet finder, at der er tale om en afgørelse, såfremt en ansøgning om kursus afslås, og at en sådan skal kunne påklages.

Svar: Efterkommet, idet der er tale om en afgørelse. Bemærkningerne er konsekvensrettet.

Ad § 20, stk. 2 (nuværende § 21, stk. 2):

Det foreslås, at det fremgår eksplicit af bestemmelsen, hvad der kan ydes økonomisk støtte til, eksempelvis kursusafgift, rejse mv. eller alternativt, at der indsættes bemyndigelsesbestemmelse, således der kan fastsættes regler herom. Det foreslås videre, at det fremgår af bestemmelsen, hvorvidt der kan ydes støtte til kursusvirksomhed uden for Grønland.

Svar: Ikke indarbejdet, idet forholdet allerede fremgår af bemærkninger til bestemmelsen hvoraf det fremgår, at der kan ydes økonomisk støtte til hel eller delvis dækning af udgifter til kursusafgift, rejse og ophold samt dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Ad § 21 (nuværende § 21)):

Bestemmelsen synes at være gentagelse af §§ 18 og 19 (nuværende §§ 19 og 20) .

Svar: Ikke efterkommet. §§ 18 og 19 (nuværende §§ 19 og 20) har to forskellige perspektiver. Rådgivning efter § 18 (nuværende §19) drejer sig om de mere personlige, psykologiske barrierer i forbindelse med en livssituation med et handicap. § 19 (nuværende § 20) handler

om konkret ergonomisk og praktisk rådgivning i forbindelse med valg og tilretning af hjælpemidler.

Ad § 21, stk. 2 (nuværende § 22, stk. 2):

Det foreslås, at bestemmelsen indarbejdes i § 20 (nuværende § 21).

Svar: Ikke indarbejdet, idet der er tale om to forskellige situationer. § 21 regulerer tilbud om kurser og undervisning, for at personen med handicap bedre kan mestre sit handicap og mestre brugen af eventuelle tilbudte hjælpemidler. Hvorimod § 22 regulerer rådgivning, kurser og undervisning til pårørende til handicappede, således at de pårørende kan understøtte og hjælpe personen med handicap bedst muligt. Bestemmelsen indeholder ikke nogen geografiske begrænsninger.

Det foreslås, at det fremgår eksplicit af bestemmelsen, hvad der kan ydes økonomisk støtte til, eksempelvis kursusafgift, rejse mv. eller alternativt, at der indsættes bemyndigelsesbestemmelse, således at der kan fastsættes regler herom.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 23 (nuværende § 24):

Det foreslås, at § 23, stk. 1 og 2 (nuværende § 24, stk. 1 og 2), skrives sammen.

Svar: Ikke indarbejdet, da den nuværende opsætning virker mest overskuelig.

Ad § 26, stk. 1 (nuværende § 27, stk.1):

Det foreslås, at bestemmelsen formuleres som § 40, stk. 1 og 3 (nuværende § 41) .
Angivelsen af xx timer, bør ændres til et konkret tal.

Svar: Bestemmelsen formuleres ikke som § 40, stk. 1 og 3 (nuværende § 41, stk.1 og 3) , idet der er tale om to forskellige ordninger.

Ledsagelse skal medvirke til, at personer med handicap integreres i samfundet, og ledsageordningen skal ses som et led i bestræbelserne på at øge mulighederne for selvstændighed, valgfrihed og ansvar for egen tilværelse som en person med handicap. Personer med handicap har som andre borgere i samfundet behov for at kunne komme hjemmefra, købe ind, deltage i sociale aktiviteter og så videre uden at skulle bede familie, venner eller medarbejdere i bomiljøet om hjælp. Ledsageordningen kan medvirke til, at personen med handicap kan deltage i aktiviteter uden for hjemmet efter eget valg. Timetallet er i lovtæksten op til 15 timer månedligt og er fastsat skønsmæssigt ud fra den betragtning, at dette er et passende timeantal for at kompensere for personens handicap.

Ad § 26, stk. 5 (nuværende § 27, stk. 4):

Det foreslås, at ”kan” ændres til ”skal” således, at Naalakkersuisut forpligtes til at fastsætte reglerne, særligt henset til, at der sikres indhentelse af straffe- og børneattester.

Svar: Indarbejdet ved at ”kan” er fjernet, således at Naalakkersuisut forpligtes til at fastsætte nærmere regler om indhentelse af straffeattest og eventuelt en børneattest.

Ad § 30 (nuværende § 31):

I bemærkningerne til § 30 (nuværende § 31) fremgår, at der er en § 30, stk. 3 (nuværende §31, stk. 3) . En sådan bestemmelse ses ikke i lovforslaget.

Svar: Bemærkningerne til § 30, stk.3 (nuværende § 31, stk. 3), er fjernet, idet bestemmelsen ikke fremgår af paragraffen.

Ad § 31 (nuværende § 32):

Det foreslås, at det fremgår af bemærkningerne, hvilke udgifter sundhedsvæsenet afholder, og hvilke kommunerne afholder. Såfremt dette ikke medtages i bemærkningerne, bør dette uddybes i en vejledning.

Svar: Ikke indarbejdet. Det fremgår af bemærkningerne, at det ikke kan opregnes udtømmende, hvilke udgifter der kan opnås dækning for, da merudgiftsbehovet og livssituationen er forskellig fra person til person. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at merudgifterne for eksempel kan være til vask og hygiejne, særligt tøj, kost, befordring og medicin. Forholdet forventes dog behandlet i en kommende vejledning.

Ad § 31, stk. 3 (nuværende § 32, stk. 2):

Det foreslås, at ”kan” ændres til ”skal” således, at Naalakkersuisut forpligtes til at fastsætte reglerne.

Svar: Ikke efterkommet

Ad § 32 (nuværende § 33):

Det foreslås, at det fremgår, hvordan det forholder sig, hvis barnet er anbragt i privatarrangeret pleje.

Svar: Privatarrangeret pleje er alene en tidsbegrænset mulighed uden ret til vederlag efter Inatsisartutlov om støtte til børn § 39. Privatarrangeret pleje vil heller ikke have mulighed for dækning af merudgifter efter nærværende bestemmelser.

Det bør endvidere fremgå, hvordan det forholder sig med arbejdsfortjeneste som i § 9 i den gældende Landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap med senere ændringer.

Svar: Dette reguleres efter § 33 (nuværende § 34), hvor der gives mulighed for at give økonomisk støtte

Ad § 32, stk. 3 (nuværende § 33, stk. 3):

Det foreslås, at ”kan” ændres til ”skal” således, at Naalakkersuisut forpligtes til at fastsætte reglerne, samt at børn under 18 år indsættes.

Svar: Ikke indarbejdet.

Ad § 33 (nuværende § 34):

Det foreslås, at det fremgår eksplicit af bestemmelsen, og at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse til at fastsætte, hvilke krav, der stilles til et sådant ansættelsesforhold, herunder krav om at indhente børneattester og straffeattester.

Svar: Det er indsat et nyt stykke 3, der regulerer indhentelse af børne- og straffeattest.

Til side 54 i bemærkningerne:

Det foreslås, at det fremgår, hvilke betingelser der henvises til ved de øvrige betingelser.

Svar: Ikke efterkommet, formuleringen ”hvilke betingelser” er fjernet fra bemærkningerne, idet det vil være en individuel vurdering i handleplanen, som afgør om § 33 (nuværende § 34) kommer i anvendelse.

Ad § 34 (nuværende § 35):

Sekretariatet finder, at det bør uddybes, om bestemmelsen finder anvendelse ved eksempelvis plejeforhold.

Svar: Indarbejdet, idet formuleringen i stk. 2 herefter vil omfatte ”forældre, øvrige pårørende eller plejeforældre”

Kapitel 7:

Det foreslås, at overskriften til kapitel 7 ændres til ”Særlig støtte til personer med vidtgående handicap”, samt at underoverskrifter til §§ 38, 45 og 47 (nuværende §§ 39, 46 og 48) ændres, så ”børn med handicap” udgår eller ”vidtgående” tilføjes.

Svar: Efterkommet ordet ”vidtgående” er indføjet.

Ad § 37, stk. 3 (nuværende § 38, stk. 3):

Det foreslås, at det af bestemmelsen fremgår, at udredning og handleplanen skal færdiggøres hurtigst muligt.

Svar: Efterkommet, ordene ”hurtigst muligt” er indføjet.

Ad § 37, stk. 5 (nuværende § 38, stk. 5):

Det foreslås, at der tilføjes: ”og dennes eventuelle forældremyndighedsindehaver(e) eller værge”.

Svar: Efterkommet, ”og dennes eventuelle forældremyndighedsindehaver(e) eller værge” er indføjet.

Ad § 40, stk. 5 (nuværende § 41, stk. 5):

Det foreslås, at ”kan” ændres til ”skal” samt, at det fremgår, at der skal indhentes børne- og straffeattester.

Svar: Delvis indarbejdet, da det er tilføjet at der kan fremsættes nærmere regler for børne- og straffeattest.

Ad § 41 (nuværende § 42):

Der bør tages stilling til, om der kan tilbydes ”flyttehjælp” til begge forældremyndighedsindehavere, hvis der er to med forskellig bopæl.

Svar: Formuleringen ”forældremyndighedsindehavere” allerede er ændret til ”forældremyndighedsindehaverne” i henhold til tidligere bemærkning fra Det Sociale Ankenævn. Dette betyder, at kommunen kan tilbyde en eller begge forældre økonomisk dækning til flytning af bopæl inden for kommunen. Det kan være et tilbud fra kommunen, men det vil ikke være en pligt for kommunen at tilbyde økonomisk dækning til flytning af bopæl.

Ad § 42 (nuværende § 43):

Det bør fremgå, hvorvidt der så kan bevilges vedligeholdelses-træning andet sted i Grønland eller uden for Grønland, hvis vedligeholdelsestræningen ikke kan tilbydes på Det Landsdækkende handicapcenter.

Svar: Bestemmelsen giver mulighed for som noget nyt, at der kan tilbydes vedligeholdelsestræning på Det Landsdækkende Handicapcenter. Bestemmelsen giver således ikke mulighed for, at der kan tilbydes vedligeholdelsestræning andre steder.

Ad § 42 (nuværende § 43):

I bemærkningerne til § 42 (nuværende § 43) fremgår, at der er en § 42, stk. 4 (nuværende § 43, stk. 4). En sådan bestemmelse ses ikke i lovforslaget.

Svar: Der er indsat et nyt stk. 4, som fastsætter en takstregulering en gang årligt.

Ad § 45, stk. 2 (nuværende § 46, stk. 2):

Bestemmelsen synes at være en gentagelse af det, som fremgår af § 9, stk. 2 og 3 (*nuværende § 11, stk. 1 og stk. 2*).

Svar: Ikke indarbejdet, idet samme struktur anvendes igennem hele kapitel 7.

Ad § 45 og 47 (*nuværende §§ 46 og 48*):

Der synes ikke at være fuld overensstemmelse mellem procedurerne i §§ 9 og 45 og 47 (*nuværende §§ 10, 46 og 48*).

Ad § 48 (*nuværende § 49*):

Det foreslås, at det er den samme proces, som fremgår af § 9 (*nuværende § 10*) (undtaget visitationsudvalget), der anvendes ved afgørelser om døgnophold både i og uden for Grønland.

Hvis bestemmelsen fastholdes, bemærker Sekretariatet, at processen er uklar, idet der ikke er overensstemmelse mellem bemærkningerne og bestemmelsen i lovforslaget. Det fremgår, af stk. 1, at det er kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelse efter godkendelse fra Naalakkersuisut, mens det af bemærkningerne fremgår, at det er Naalakkersuisut, der træffer afgørelse. Af stk. 2 fremgår det, at Naalakkersuisut godkender ophold uden for Grønland efter indstilling fra kommunalbestyrelsen, mens det af bemærkningerne fremgår, at Naalakkersuisut godkender kommunalbestyrelsens afgørelse. Videre fremgår det, at Naalakkersuisut godkender på baggrund af kommunalbestyrelsens indstilling. Der synes således heller ikke at være overensstemmelse mellem stk. 1 og 2 med hensyn til, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal indstille eller træffe afgørelse.

Ad § 49 (*nuværende § 50*):

Se bemærkningerne til § 48 (*nuværende § 49*).

Svar: Indarbejdet, bestemmelserne §§ 45, 47, 48 og 49 (nuværende §§ 46, 48, 49 og 50) er alle omformuleret, således at de er i overensstemmelse med § 9 (nuværende § 10). Strukturen i bestemmelserne er herefter, at kommunalbestyrelsen indstiller og Naalakkersuisut træffer afgørelse på baggrund af indstillingen.

Ad § 50 (*nuværende § 51*):

Der er ikke overensstemmelse mellem bemærkninger og bestemmelsen. Det kan overvejes, om der skal indsættes en bestemmelse, hvorefter kommunen kan give økonomisk støtte til flytteomkostninger både i og uden for Grønland.

Svar: Kommunerne vil med forslaget ikke få adgang til at yde flyttehjælp uden for Grønland.

Ad § 51 (*nuværende § 52*):

Ifølge overskriften til kapitel 8 vedrører bestemmelserne personer med handicap, som er over 18 år. Dette bør fremgå tydeligt af selve bestemmelserne og de tilhørende bemærkninger.

Svar: Indarbejdet.

Der synes at mangle bestemmelser om, hvordan det forholder sig med personer med handicap, der er under 18 år, som skal anbringes på et sikret døgntilbud.

Svar: Forholdet er reguleret i § 51 (nuværende § 52).

Ad kapitel 9:

Det foreslås, at overskriften til kapitlet også omfatter besøgsrejser, da bestemmelserne, §§ 65 og 66 (nuværende §§ 66 og 67), i kapitel 9 vedrører besøgsrejser.

Svar: Der er blevet indarbejdet et nyt kapitel 10, som regulerer besøgsrejser.

Ad § 53, stk. 2 (nuværende § 54 stk. 2):

Det foreslås, at der i bemærkningerne til § 53, stk. 2 (nuværende § 54, stk. 2), anvendes et andet ord end "forsyningsansvar".

Svar: Ikke efterkommet.

Ad § 53, stk. 3 (nuværende § 54, stk. 3):

Det foreslås, at § 53, stk. 3, nr. 2, udelades, da det allerede synes at være opfyldt ved § 53, stk. 3, nr. 1, ved, at personen med vidtgående handicap er berettiget til en bolig i bokollektiv, jf. henvisningen til § 43.

Svar: Er efterkommet.

Ad § 53, stk. 4 (nuværende § 54, stk. 4):

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ikke er tilsigtet ændring i retstilstanden. Som bestemmelsen er formuleret, synes der dog at være en ændring. Ifølge bestemmelsen skal et bokollektiv indrettes, så beboeren har adgang til opholdsstue, køkken, bad og toilet, mens det af den gældende bekendtgørelse om hjælp til personer med vidtgående handicap fremgår af § 44, at bokollektivet skal indrettes således, at hver enkelt beboer har sit eget værelse, så vidt muligt med eget toilet og bad, jf. stk. 1, og at beboerne skal have adgang til opholdsstue og køkken, jf. stk. 2.

Svar: Formuleringen i lovtæksten er tilrettet, således at der er overensstemmelse med den hidtidige gældende lovtækt i Landstingsforordningens § 41.

Ad § 54, stk. 4 (nuværende § 55, stk. 4):

Se bemærkningerne til § 53, stk. 4.

Svar: Se bemærkningen til § 53, stk. 4 (nuværende § 55, stk. 4).

Ad § 55 og § 60 (nuværende §§ 56 og 61):

Det foreslås, at det fremgår af forslaget, i hvilke tilfælde Socialstyrelsen kan tilbagekalde en godkendelse.

Svar: Forholdet fastsættes i bekendtgørelsesform. Der er i § 55, stk. 2 (nuværende § 56, stk. 2), indsat ”og tilbagekaldelse af godkendelse”. Det samme er gældende i § 60 (nuværende § 61).

Ad § 56 (nuværende § 57). Det bør fremgå, hvordan det forholder sig med eventuelle flytteomkostninger, eller der bør eventuelt fastsættes en bestemmelse om, at kommunen skal betale flytteomkostninger, så personen kan få sine ejendele med.

Svar: Der er indsat et nyt stykke 2, som er en fastlæggelse af allerede eksisterende praksis, om at personen med handicap kan få økonomisk støtte til flytning af bohav.

Ad § 62, stk. 2 (nuværende § 63, stk. 2):

Bestemmelsen bør omformuleres, da taksten ikke fastsættes ”efter” stk. 1.

Svar: Efterkommet og tilrettet.

Ad § 63 (nuværende § 64):

Andet afsnit i bemærkningerne til § 63, stk. 1 (nuværende § 64, stk. 1), synes at høre til bemærkningerne til bestemmelsens stk. 2.

Svar: Sidste afsnit i bemærkningerne til stk.1 er blevet slettet.

Ad § 65, stk. 2, og § 66, stk. 3 (nuværende § 66, stk. 2 og § 67, stk. 3):

Det foreslås, at antallet af pårørende, der kan bevilges hjælp til en besøgsrejse fastsættes, og at det fremgår tydeligt, hvem der kan omfattes af betegnelsen ”pårørende”.

Svar: Det er ikke efterkommet, da der er overladt et skøn til kommunalbestyrelsen.

Ad § 65, stk. 3 (nuværende § 66, stk. 3):

Det foreslås, at ”hjemmet” i bestemmelsens 1. pkt. ændres til ”hjemsted”, så der er ens sprogbrug i hele § 65 (nuværende § 66) og bemærkningerne.

Svar: Efterkommet.

Ad § 65, stk. 6 (nuværende § 66, stk. 6). Det bør fremgå, om besøgsrejsen kan ske til forældremyndighedsindehaveren/-ne, hvis forældremyndighedsindehaveren/-ne er flyttet fra hjemstedet, efter at personen med handicap er anbragt på et døgntilbud.

Svar: Efterkommet. Formuleringen er tydeliggjort ved at forældremyndighedsindehavernes hjemsted er blevet indsat.

Ad § 66 (nuværende §§67 - 68):

Der bør være overensstemmelse mellem de anvendte begreber i bestemmelsen og bemærkningerne. I bestemmelsen anvendes ”rejse/-r” og i bemærkninger anvendes ”besøgsrejse/-r”.

Svar: Efterkommet, bemærkningerne er tilrettet med ordet ”rejse/-r”.

Det foreslås, at bestemmelsen omformuleres, så man har ret til rejse- og opholdsudgifter. Hvis det er hensigten, at anden form for støtte kan ydes, bør det klart fremgå.

Svar: Ikke efterkommet, idet forholdet fremgår af henvisningen til § 65 stk. 7 (nuværende § 66, stk. 7).

Ad § 66, stk. 3 (nuværende § 67, stk. 3):

Se bemærkningerne til § 65, stk. 2 (nuværende § 66,stk. 2).

Svar: Se tidligere bemærkning.

Det foreslås, at ”alvorlig sygdom” forstås, som begrebet forstås i § 65, stk. 1 (nuværende § 66, stk. 1). Hvis der menes noget andet, foreslås det, at bestemmelsen formuleres anderledes. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen vedrørende ”alvorlig”, at det som udgangspunkt må være en betingelse, at der er tale om sygdomme, der nødvendiggør hospitalsindlæggelse. Denne betingelse fremgår ikke af lovteksten. Hvis det er en betingelse, der skal være opfyldt, for at kommunalbestyrelsen kan yde støtte efter bestemmelsen, skal betingelsen fremgå af selve lovteksten og ikke af bemærkningerne alene.

Hvis det skal være en betingelse, at der skal være tale om en sygdom, der nødvendiggør hospitalsindlæggelse, hvordan forholder det sig så, i de tilfælde, en person med handicap lider af en alvorlig sygdom, men ikke er hospitalsindlagt, eller personen ikke ønsker at være hospitalsindlagt eller ønsker at dø i hjemmet?

Svar: Efterkommet, idet bemærkningerne er tilrettet, således at de stemmer overens med § 65, stk. 1 (nuværende § 66, stk. 1).

Der bør endvidere være overensstemmelse mellem formuleringer i lovteksten og bemærkningerne. Det foreslås, at ”vigtigste mærkedage” i bemærkninger ændres til ”større mærkedage”, som der står i lovteksten.

Svar: Efterkommet.

Ad § 66, stk. 4 (nuværende § 68):

Det foreslås, at bestemmelsen udskilles fra § 66, da den ikke vedrører besøgsrejser eller rejser.

Svar: Efterkommet

Det bør fremgå af selve bestemmelsen, at det er hjemkommunen, der kan yde støtten. Endvidere bør det fremgå, om bestemmelsen også dækker, hvis personen dør uden for Grønland. Det foreslås, at der i bestemmelsen fastsættes nogle betingelser, der skal være opfyldt, hvis kommunen yder støtte. Det kan eksempelvis være transportform, og at kommunen skal vurdere, om kommunen skal yde hel eller delvis støtte.

Svar: Delvis indarbejdet. § 66 stk. 4 (nuværende § 68), er udskilt til en selvstændig bestemmelse. Da der er tale om en kan bestemmelse, er der ikke fastsat nogen betingelser for, at kommunalbestyrelsen yder støtte.

Ad § 67, stk. 4, § 68 og § 69 (nuværende § 69, stk. 4, § 70 og § 71):

Det er uklart, hvordan bestemmelserne hænger sammen med § 10, stk. 2 (ophævet), hvorefter det er visitations-udvalget, der træffer afgørelse om udskrivning.

Svar: § 10, stk. 2 (ophævet): I den nuværende § 12, stk. 2, er beskrevet, at det centrale visitationssystem træffer afgørelse om indskrivning på døgntilbud.

Ad § 68, stk. 2 (nuværende § 70 stk. 2):

Der henvises til kommentarerne til § 16, stk. 1, nr. 7 (nuværende § 17, stk. 1, nr. 7), og bemærkningerne hertil.

Svar: Ikke efterkommet – se kommentarer til § 16, stk.1, nr 7 (nuværende § 17, stk.1, nr. 7).

Bestemmelsens 1. pkt. synes blot at være en gentagelse af § 68, stk. 1, nr. 4 (nuværende § 70, stk.1, nr.4), og synes derfor overflødig.

Svar: Ikke efterkommet.

Det foreslås, at ”endelig afgørelse” ændres til ”afgørelse”.

Svar: Efterkommet.

Ad § 68, stk. 3 (nuværende § 70, stk. 3):

Det foreslås, at ”andre væsentlige hensyn” uddybes i bemærkningerne, evt. med eksempler.

Svar: Kommentaren vil blive indarbejdet i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at økonomiske hensyn ikke kan begrunde fravigelse af 12 ugers fristen. Dette synes at burde fremgå af selve lovteksten.

Svar: Økonomiske hensyn er slettet fra bemærkningerne, idet det ikke har sammenhæng med helheden.

Ad § 69 (nuværende § 71):

Det foreslås, at der tilføjes en bestemmelse, hvorefter kommunen, senest 6 måneder forinden barnet fylder 18 år, skal kontakte barnet eller / og forældremyndighedsindehaverne / værge samt anbringelsessted med henblik på at vurdere, hvad der skal ske, når barnet fylder 18 år.

Svar: Ikke efterkommet.

Ad § 69, stk. 2 (nuværende § 71, stk. 2):

Der henvises til kommentarerne til § 16, stk. 1, nr. 7 (nuværende § 17, stk.1, nr. 7), og bemærkningerne hertil.

Svar: Der henvises til besvarelsen af § 16, stk.1, nr. 7 (nuværende § 17, stk.1, nr.7).

Bestemmelsens 1. pkt. synes blot at være en gentagelse af § 69, stk. 1, nr. 5 (nuværende § 71, stk.1, nr. 5), og synes derfor overflødig.

Svar: Ikke efterkommet.

Ad § 69, stk. 3 (nuværende § 71, stk. 3):

Se bemærkningerne til § 68, stk. 3 (nuværende § 71, stk.3).

Svar: Bemærkningerne vil blive indarbejdet i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

Ad § 69, stk. 4 (nuværende § 71, stk. 4):

I henhold til bestemmelsen skal kommunal-bestyrelsen indhente en skriftlig redegørelse fra den udenlandske opholdskommune. Mens det af bemærkningerne fremgår, at kommunalbestyrelsen skal indhente en skriftlig redegørelse, ”hvis det er muligt”. Der bør være overensstemmelse mellem lovteksten og bemærkningerne.

Svar: Indarbejdet, således at bemærkningerne er tilpasset lovteksten.

Ad § 75 (nuværende § 77):

Det foreslås, at det tillige fremgår af § 75 (nuværende § 77), at kommunalbestyrelsen kan anmode Det landsdækkende handicapcenter om at gennemføre udredningen i særligt komplicerede sager, jf. § 16, stk. 1, nr. 7 (nuværende § 17, stk.1,nr.7).

Svar: Efterkommet i form af, at § 75 (nuværende § 77) har fået et nyt stykke 8, hvorefter kommunalbestyrelsen kan anmode om, at Det landsdækkende handicapcenter kan gennemføre udredningen i særligt komplicerede sager.

Ad kapitel 12, §§ 82- 86 (nuværende § 84):

Det er overordnet Sekretariats opfattelse, at det er uhensigtsmæssigt at fastsætte forskellige procedurer for Det Sociale Ankenævns klagesags-behandling i anden lovgivning end Landstingsforordningen om socialvæsenets styrelse og organisation, herunder bestemmelser for ændringer i klagesagsbehandling, der alene gælder klager over en afgrænset del af kommunernes afgørelser, uden at der i bemærkningerne er anført bemærkninger herom. Hvis bestemmelserne fastholdes i deres nuværende form, foreslås det, at der anføres bemærkninger herom i afsnit 2 i de almindelige bemærkninger, da der er tale om en større ændring af klagesagsbehandlingen og Det Sociale Ankenævns kompetence og arbejde.

Svar: Indarbejdet. Afsnittet omkring klager er ændret således, at klager indgives direkte til Det Sociale Ankenævn i overensstemmelse med landstingsforordning om Landstingets styrelse og organisation. Dog således at Det Sociale Ankenævn som led i sagsbehandlingen kan indhente udtalelse fra Det Landsdækkende Handicapcenter og i denne forbindelse udveksle personfølsomme oplysninger.

Forslagets oprindelige bestemmelser §§ 82, 83 stk. 2-3, 84-86 (nuværende § 84) er således udgået. Hvorfor disse i nedenstående afsnit ikke kommenteres.

Ad § 82, stk. 2 (nuværende: udgået):

Det foreslås, at bestemmelsen afgrænses på en måde, så ikke alle de nævnte personer i bestemmelsen udover personen med handicap, kan klage uafhængigt af hinanden.

Bestemmelsen synes svær at administrere i praksis. Som bestemmelsen er formuleret, vil flere forskellige personer kunne klage på vegne af personen med handicap. Det bør overvejes at lade bestemmelsen udgå og videreføre den mulighed, som den klageberettigede har i dag ved at lade sig repræsentere ved en partsrepræsentant, der kan være en pårørende, værge, bisidder mv.

Ad § 82, stk. 3 (nuværende: udgået):

Sekretariatet finder, at bestemmelsen vil kunne medføre et omfattende arbejde for sagsbehandlerne henset til den brede kreds af personer, der i medfør af bestemmelsen vil

kunne søge rådgivning og vejledning om indgivelse af en klage. Bestemmelsen bør afgrænses til den klageberettigede eller denne partsrepræsentant.

Ad § 83, stk. 1 (*nuværende § 84, stk.1*):

Der synes at mangle et ”dog” efter ”jf.”

Ad § 83, stk. 2 (*nuværende: udgået*):

Det foreslås, at ”særlige grunde” uddybes i bemærkningerne.

Ad § 83, stk. 3 (*nuværende: udgået*):

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at ændringen kan give Det Sociale Ankenævn et bedre udgangspunkt for behandling af klagen, når ”sagsakter” og klage fremover skal sendes samlet fra kommunalbestyrelsen. Det ses ikke nævnt i lovtæksten, at kommunalbestyrelsen skal sende sagsakterne sammen med klagen og genvurderingen til Det Sociale Ankenævn.

Det synes ikke hensigtsmæssigt, at klager selv skal være opmærksom på, hvornår henvendelse kan ske til Det Sociale Ankenævn, i det tilfælde kommunalbestyrelsen ikke overholder fristen i bestemmelsens 2. pkt. Der er i øvrigt en del sager vedrørende personer med handicap, som er af så hastende karakter, at det vil være meget uheldigt med den forlængelse af sagsbehandlingstiden, som § 83, stk. 3 (*nuværende: udgået*), vil medføre.

Sidste led i bestemmelsens sidste pkt. ”herunder indhentning af de relevante sagsakter hos kommunalbestyrelsen” synes overflødig og synes at kunne udelades.

Ad § 84 (*nuværende: udgået*):

Det synes uhensigtsmæssigt at tildele Det Sociale Ankenævn kompetence til af egen drift at optage en sag til behandling, uden at borgeren har klaget over kommunens afgørelse til Det Sociale Ankenævn. Dette henset til Tilsynsenhedens funktion og risiko for overlap af opgaver mellem Tilsynsenheden og Det Sociale Ankenævn, jf. bl.a. § 13, stk. 2, nr. 2.

Det synes ikke klart, hvordan Det Sociale Ankenævn skal få kendskab til sager, som Det Sociale Ankenævn kan optage til behandling af egen drift.

Der er ikke i bestemmelsen taget stilling til grundlaget for, i hvilke tilfælde eller på hvilken foranledning Det Sociale Ankenævn af egen drift kan tage en sag op til behandling, herunder til en eventuel fastsættelse af, inden for hvilket tidsrum Det Sociale Ankenævn vil kunne tage en sag op af egen drift, efter kommunen har truffet afgørelse.

Ad § 85 (*nuværende: udgået*):

Det foreslås, at bestemmelsen omformuleres i overensstemmelse med den anvendte formulering i § 83, stk. 1 (*nuværende § 84, stk.1*), med henvisning til, at afgørelserne kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation.

Ad § 86 (*nuværende: udgået*):

Se bemærkningerne til § 85 (*nuværende: udgået*).

Ad kapitel 15:

Det foreslås, at der indsættes overgangsbestemmelser i forhold til kommuner-nes og Det Sociale Ankenævns behandling af sager, så man undgår tvivl om, efter hvilken lovgivning en ansøgning eller klagesag skal behandles i en overgangsperiode.

Svar: Ikke indarbejdet.

11. KANUKOKA

Høringssvar vedrørende forslag til Inatsisartutlov nr. xx.xxx.2018 om støtte til personer med handicap

KANUKOKA har fra Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen modtaget ovennævnte forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap med en høringsfrist til 22. august 2017. Kommunernes uddybende bemærkninger/høringssvar fremsendes særskilt.

Generelle bemærkninger:

KANUKOKA er enig i, at lovforslaget er en omfattende revidering af den nu 23 år gamle lovgivning, som igennem årene til stadighed har haft behov for præciseringer og revideringer, især efter kommunernes sammenlægning 1. januar 2009 og efter overdragelse af ansvaret på handicapområdet fra selvstyret til kommunerne 1. januar 2011.

Det omfattende forslag til handicaplov betyder ikke alene, at de ca. 1400 borgere med handicap får bedre støttemuligheder og rettigheder, men medfører også betydelige økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Sagsbehandling

At handicapsager i praksis sagsbehandles forskelligt fra kommune til kommune ,og at der er behov for ensartede regler, kan ingen være uenige i. Men alene at pålægge kommunalbestyrelserne ansvaret for ikke at have klare regler for, hvilke krav der stilles til socialfaglig sagsbehandling er ensidigt og forkert, da Inatsisartut som lovgivere har pligt til at sikre, at lovgivningen er tilstrækkelig klar og har en indholdsmæssig kvalitet, som gør den velegnet som administrationsgrundlag for kommunerne, så kommunerne får de rette sagsbehandlingsværktøjer. KANUKOKA er enig i, at det er vigtigt med helhedsorienteret indsats for at sikre, at personen med handicap får den bedst mulige hjælp, hvilket forudsætter tæt samarbejde mellem relevante myndigheder og aktører. Et godt beslutningsgrundlag afhænger af tydelige vejledninger samt let anvendelige skabeloner fra selvstyret, som

kommunerne kan anvende, der i sidste ende medvirker til kortere sagsbehandlingstid og borgerens retssikkerhed.

Relaterede lovgivninger

Når lovgivninger på sundhedsområdet, uddannelsesområdet, beskæftigelsesområdet, dag- og fritidsområdet, kriminalforsorgen m.fl. er i samspil med dette lovforslag, bør der i bekendtgørelse og vejledningsmateriale ske præciseringer. Hvilke hjælpeforanstaltninger eller hjælpemidler, der dækkes af andre lovgivninger end denne, med klare henvisninger til konkrete andre lovgivninger og §§-er, der er i samspil omkring en given problematik. Når det som her drejer sig om kompleks og omfattende lovgivning, har sagsbehandlerne i kommunerne behov for klare eksempler. Af hensyn til brugere, personer med handicaps, sagsbehandlere og beslutningstagere bør man være mere opmærksom på, at indhold i lovgivningens tekst er ret spredt, men måske bør være i mere sammenhængende afsnit. Et eksempel kan være, at man deler børn og unge (under 18 år) og voksne borgere (over 18 år) i hver sit afsnit. Et andet eksempel: § 8 hænger sammen med § 58 og står i hver sit afsnit. Alt hvad der kan lette sagsbehandling af sagerne er vigtigt, da der ikke sidder lovgivningsekspertter eller fagekspertter på området i alle dele af landet.

Svar: Der vil blive udarbejdet bekendtgørelser, vejledninger, skemaer og afholdt undervisning for sagsbehandlere og ledere. Dette vil give sagsbehandlerne overskuelige redskaber og en forståelse for samspillet med anden lovgivning og vil gøre sagsbehandlerne i stand til at løfte arbejdet med denne lov efterfølgende.

Begreber

KANUKOKA er enig i, at det er på sin plads at ændre døgninstitutionsbegrebet til døgntilbud (dagtilbudsbegrebet blev indført i forordninger i 2008), så det er i bedre overensstemmelse med FN's handicapkonvention. Det samme gælder udviklingsplaner i stedet for behandlingsplaner. De utidssvarende begreber har vel også sammenhæng med Inatsisartuts landstingsforordning fra 1994, selvom begreberne i daglig tale er blevet mere tidssvarende igennem de senere år.

En række af lovens bestemmelser angår personer med "vidtgående handicap". Der efterlyses derfor en definition af, hvor når et handicap defineres som "vidtgående".

Svar: Indarbejdet, der er indsat et nyt stk. 3 i § 6, (nuværende § 7, stk. 3), som definerer, hvornår et handicap er et vidtgående handicap. Definitioner og afgrænsninger vil blive behandlet indgående i vejledningsform.

Fokus på personer med handicaps ressourcer

Når det skal vurderes, hvilken hjælpebehov personen med handicap har, har det været mest almindeligt at tage udgangspunkt i, hvad personen ikke kan. Man bør være mere opmærksom på og synliggøre, hvad borgeren med et handicap selv har af ressourcer, så der også er større

fokus på eksisterende evner og færdigheder, der kan udvikles, hvilket også bør afspejle og blive integreret del i sagsbehandlingsskabeloner, skemaer o. lign, som departementet senere skal lave i sit vejledningsmateriale.

Svar: Anbefalingen taget til efterretning og vil indgå i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

Formuleringer

Formuleringen ”den udenlandske kommune” står en del steder i høringsmaterialet og bør ikke anvendes, da det kan misforstås. I stedet foreslås, at der konsekvent bruges formuleringen: opholdskommunen udenfor Grønland, som også er anvendt flere steder. En anden formulering der kan misforstås (side 16 i bemærkningerne): Frihed for udnyttelse, vold og misbrug. Der menes vel Fri for udnyttelse, vold og misbrug?

Svar: Efterkommet og tilrettet.

Økonomiske konsekvenser for kommunerne

Overordnet gælder det, at kommunerne efter DUT-princippet skal kompenseres fuldstændigt for lovpligtige opgaver. De økonomiske konsekvenser for kommunerne forekommer meget mangelfuldt belyst i lovforslaget.

Navnlig bemærker KANUKOKA, at der i lovforslaget bør foreligge konsekvensberegninger, for hver enkelt hjælpetype, som er så virkelighedsnære som muligt. KANUKOKA tvivler på, at det samlede merudgiftsbehov på 26,2 mio. kr. for kommunerne i 2019 og 2020 (excl. udgifter til Det Landsdækkende Handicapcenter), som er opgjort til slut i pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger, er dækkende. Beregningerne bør gøres mere detaljerede for at kunne fremstå som troværdige.

Konkret kan der henvises til, at kommunernes merudgifter til kursusaktiviteter i § 20 ikke er belyst, se også bemærkningerne fra landsforeningen til denne bestemmelse.

Samtidig bemærker KANUKOKA, at lovforslaget ikke er i overensstemmelse med de overordnede ønsker i bloktilskudssamarbejdet mellem Naalakkersuisut og kommunerne, som stiler mod at medbringe dobbeltadministration i samfundet. Det forekommer uheldigt og bureaukratiserende med krav om oprettelse af kommunale handicapråd og flere delte og overlappende kompetencer, og at kommunerne fortsat pålægges at betale for døgnanbringelser, som besluttes af Naalakkersuisut. KANUKOAK opfordrer til, at lovforslaget revideres med henblik på gennemførelse af en mere klar byrde- og opgavefordeling.

Svar:

En meget stor del af lovforslagets bestemmelser sigter på at styrke den forebyggende indsats, der samtidig vil indebære en væsentlig forbedring af livssituationen for personer med

handicap. Heriblandt kan nævnes tiltagene, der i højere grad muliggør, at personer med handicap kan forblive i eget hjem frem for institutionsanbringelser. Madservice, støtte i eget hjem, støtte til handicapvenlig indretning af egen bolig, aktivitets- og lettere beskæftigelses-tilbud, der kan sikre opretholdelsen af helt basale færdigheder og forhindre en stigende plejetyngde og omsorgsbyrde for kommunerne m.v. er tiltag, der både kan forbedre forholdene for personer med handicap og give en bedre og mere effektiv ressourceanvendelse i kommunerne. Med andre ord er der ganske betydelige økonomiske gevinster for kommunerne ved at styrke den forebyggende indsats og at sigte på færre omkostningstunge institutionsanbringelser.

Lovforslaget præciserer de kommunale forpligtelser i forhold til gældende lovgivning, idet der i dag er et betydeligt efterslæb i forhold til efterlevelse af lovgivningen. Samtidig indføres en række nye rettigheder for personer med handicap, som kommunerne kompenseres for. Kommunerne blev i forbindelse med udlægningen af handicapområdet kompenseret over bloktilskuddet for udlægningen og compensationen er løbende blevet pris- lønreguleret.

Aftale om udlægning af handicapområdet

Naalakkersuisoq for sociale anliggender og KANUKOKA indgik i 2010 en aftale om udlægning af handicapområdet til kommunerne. Ifølge denne aftales pkt.1.2 var et formål med byrde- og opgavefordelingsreformen, som udlagde området til kommunerne, at skabe størst mulig sammenhæng mellem beslutningskompetence og finansieringsansvar. Det foreliggende lovforslag går i en retning, som ikke stemmer overens med dette formål.

Svar: 2010-aftalen var i overensstemmelse med Inatsisartutforordning nr. 10 fra 2010, hvor finansieringen af handicapområdet blev udlagt fra Selvstyret til kommunerne. Det foreliggende forslag er ligeledes i overensstemmelse hermed, således at der skabes størst mulig sammenhæng mellem beslutningskompetence og finansieringsansvar.

Bemyndigelser til Naalakkersuisut

Lovforslaget indeholder mindst 40 bemyndigelser til Naalakkersuisut. Det indebærer en klar usikkerhed om det administrative og økonomiske ressourceforbrug, som følger med ansvaret for administrationen af loven, at det fremstår uafklaret, hvorledes Naalakkersuisut påtænker at udnytte disse bemyndigelser.

En del af disse bemyndigelser er ”skal”-bemyndigelser, og det rejser et særligt problem for kommunerne, hvis der ikke senest samtidig med lovens ikrafttræden er udarbejdet de nødvendige bekendtgørelser. Kommunerne vil som udgangspunkt ikke kunne administrere lovbestemmelser, der alene får virkning, hvis der udarbejdes udfyldende bekendtgørelsesregler.

Svar: Det forventes, at der vil forelægge udkast til bekendtgørelser i forbindelse med 2.behandlingen af forslaget. Bekendtgørelserne forventes ligeledes at blive sendt i høring.

Øvrige bemærkninger

Lovforslagets systematik f.s.v. angår kapitel 1:

Det bør efter kommunens opfattelse overvejes at systematisere kapitlet, som har overskriften ”formål” således, at der mere skarpt sondres mellem, hvilke formål, som *loven* tilgodeser (§ 4), og hvilke hovedhensyn, som *forvaltningen* skal tage ved lovens administration (§§ 1, 3 og 5).

Svar: Anbefalingen er indarbejdet. Kapitlet er om systematiseret idet kapitel 1 endvidere har fået en overskrift som hedder ”Formål og hensigt”.

Samtidig mener KANUKOKA, at **§ 5, stk. 2** (nuværende § 4, stk. 2), mere naturligt hører hjemme i kapitel 7.

Svar: § 5, stk.1 (nuværende § 4, stk.1), baggrund er, at nærhedsprincippet fastslås som et overordnet princip for ydelser i henhold til denne lovgivning. Når det konkret ikke er muligt at yde tilstrækkelig støtte til borgeren i eget hjem er det i § 5 stk. 2 (nuværende § 4, stk. 2), fastslået, at personen med handicap har ret til tilbud om botilbud med specialiseret støtte. Det er således et overordnet princip, der er knæsat her, hvorfor § 5 (nuværende § 4) forbliver under indledende bestemmelser i kapitel 1.

§ 2: *En person med handicap har ret til koordineret, sammenhængende og helhedsorienteret støtte, som tager hensyn til alle aspekter af personen og personens liv:*

KANUKOKA er enig i dette, hvilket også har en betydning med en sammenhængende lovgivning (se under relaterede lovgivninger).

§ 6: *Denne Inatsisartutlov finder anvendelse for personer med handicap uanset alder, som har bopæl i Grønland:*

Dette forslag er meget glædeligt, da KANUKOKA og kommunerne i flere år har påpeget og ønsket at sikre sig, at personer med handicap fortsat har ret til støtte efter handicaplovgivningen, også efter aldersgrænsen for at modtage alderspension.

§ 6, stk. 2 (nuværende § 7, stk. 2):

Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Det er godt med nærmere beskrivelse af de fire typer funktionsnedsættelser med eksempler på, hvad disse betegnelser dækker, så sagsbehandlere med ingen fagspecifik uddannelse også har noget konkret at forholde sig til.

Svar: Nærmere beskrivelser af de fire typer funktionsnedsættelser vil blive indarbejdet i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

§ 7 (nuværende § 8): *Børn under 18 år, der er berettiget til at modtage støtte efter denne Inatsisartutlov og efter Inatsisartutlov om støtte til børn, skal modtage den nødvendige støtte efter begge Inatsisartutlove:*

Det vil være godt at præcisere skel med eksempler i vejledningsmaterialet, i hvilke tilfælde den ene eller begge lovgivninger skal anvendes.

Svar: Anbefalingen taget til efterretning og vil blive indarbejdet i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

§ 8, stk. 3 (nuværende § 9, stk. 3):

Kommunens indstilling til en anden myndighed er efter KANUKOKA's afgørelse ikke afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Hvis det havde været tilfældet, kunne indstillingen påklages særskilt til det Sociale Ankenævn.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen er omformuleret, således at "træffe afgørelser" om indstilling er ændret til "skal indstille". Herudover er §§ 45,47,48,49 og 50 (nuværende §§ 46,47,48,49,50 og 51) ligeledes tilrettet, således at det tydeligt fremgår, at kommunalbestyrelsen indstiller personen og at det er Naalakkersuisut, der på baggrund af kommunalbestyrelsens indstilling træffer afgørelse. Departementet er således enig KANUKOKAs betragtning, at en kommunes indstilling til en anden myndighed ikke er en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Afslag på indstilling er derimod en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

§ 9, stk. 4 (nuværende § 11, stk. 3): *Af kommunalbestyrelsens indstilling skal fremgå, på hvilket grundlag kommunalbestyrelsen indstiller, at personen tilbydes ophold på et døgntilbud:*

Det må forventes, at døgntilbud sørger for, at der forefindes klare kriterier for indskrivning og udskrivning.

Svar: Anbefalingen taget til efterretning og vil indgå i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

§§ 9 og 10 (nuværende §§ 11 og 12) i sammenhæng:

KANUKOKA forstår konstruktionen således, at kommunen indstiller til departementet for sociale anliggender, at der tilbydes den handicappede et ikke nærmere specificeret døgntilbud, og at departementet træffer afgørelse om kommunens indstilling, og herefter indstiller indskrivning til et konkret døgntilbud, som træffer afgørelse gennem et visitationsudvalg nedsat af samme departement.

KANUKOKA opfatter den foreslåede procedure som forholdsvis bureaukratisk og ikke optimal ud fra det hensynet til entydig placering af kompetencen.

Om den todelte beslutningsprocedure i centraladministrationen bemærker KANUKOKA konkret, at det under alle omstændigheder er undergivet sædvanligt ministeransvar, at der sikres den handicappede et passende tilbud, hvorfor det forekommer mere hensigtsmæssigt, at det er samme myndighed, det vil sige departementet, som i forbindelse med behandlingen af kommunens indstilling tager stilling til, hvilket døgntilbud, som skal tilbyde den handicappede indskrivning.

Svar: Der vil blive oprettet et centralt visitationssystem svarende til det system som fremgår af bekendtgørelse om oprettelse og drift af døgninstitutioner i henhold til Inatsisartutlov om støtte til børn.

§ 10, stk. 2 (nuværende; udgået):

Det fremgår af bestemmelsen, at visitationsudvalget har afgørelseskompetencen i forhold til udskrivning fra døgntilbuddet. KANUKOKA finder det uklart, hvorledes dette kan forenes med den procedure, som er foreslået i §§ 67 – 69 (nuværende §§ 69 -71), hvor kompetencen er tillagt kommunerne.

Svar: Bestemmelsen er tilrettet således, at visitationsudvalgets kompetence til at udskrive er fjernet fra bestemmelsen. Herefter er kompetencen til udskrivning alene hos kommunerne efter bestemmelserne i §§ 67 til 68 (nuværende §§ 69 til 70).

§ 11 (nuværende §13): Kommunalbestyrelsen skal føre personrettet tilsyn med støtte efter kapitel 6 og særlig støtte efter kapitel 7. Kommunalbestyrelsen skal som led i tilsynet sikre sig, at den givne støtte fortsat opfylder personens fysiske, psykiske og sociale behov:

Under samme kapitel er Naalakkersuisuts centrale tilsynsenhed, hvor der nøje er beskrivelser af, eksakt hvilke områder der skal holdes tilsyn med, og hvad enheden har ret til. Den centrale tilsynsenhed har sine ansatte, der har den specifikke opgave at holde tilsyn. Kommunalbestyrelserne har ingen tilsynsenheder, der udfører personrettet tilsyn. I kommunerne, der i forvejen har mangel på socialfagligt personale, undrer det KANUKOKA, at lovforslaget ikke kommer med konkrete bud på, hvordan det personrettede tilsyn eksakt skal foregå og hvilket personale, der påregnes at foretage disse tilsyn. Hvordan forestiller man sig et evt. samarbejde mellem den centrale tilsynsenhed og det kommunale tilsyn?

Herudover finder KANUKOKA det problematisk, at der indsættes bestemmelser om, at kommunen skal føre tilsyn med egne botilbud. Det skyldes, at kommunerne udgør enhedsforvaltninger, og botilbuddene derfor, uden klare holdepunkter for andet i lovgivningen for det modsatte, ikke er selvstændige myndigheder. Og det følger allerede af almindelige forvaltningsretlige principper, at kommunerne skal føre tilsyn med sine forvaltningsenheder og med disses servicering af borgerne.

Rækkevidden af § 11, stk. 3 (nuværende §13, stk. 2), forekommer uklar, idet kommunen uden at involvere andre myndigheder er forpligtet til at rette uhensigtsmæssigheder i egne forvaltningsenheder.

Svar: Kommunalbestyrelsen er pålagt at føre et personrettet tilsyn med personer med vidtgående handicap, som er visiteret til døgnophold på bokollektiv, beskyttet boenhed eller døgntilbud. Kommunalbestyrelsen skal ikke føre tilsyn med egne botilbud, idet Naalakkersuisut har til opgave at føre driftsorienteret tilsyn med alle former for døgnophold i henhold til dette lovforslag.

Bestemmelsen er blevet tilrettet således, at kommunalbestyrelsen alene skal føre det personrettede tilsyn med personer med vidtgående handicap. Herudover er der indsat hjemmel til, at Naalakkersuisut kan indføre regler med det personrettede tilsyn, som detaljeret kan regulere, hvorledes dette tilsyn skal foregå.

§ 13, stk. 2, nr. 2 (nuværende § 15, stk. 2, nr. 2):

Bestemmelsen forekommer uklar set i lyset af ankereglerne, idet kommunerne som udgangspunkt ikke har hjemmel til at genoptage behandlingen af sager, som er påklaget til Det Sociale Ankenævn.

Svar: Tilsynsenheden kender reglerne omkring anke til Det Social Ankenævn og vil tage højde herfor, såfremt Tilsynsenheden af kommunalbestyrelsen bliver gjort opmærksom på, at en sag er blevet indbragt for det Det Sociale Ankenævn.

§ 14 (nuværende § 12, stk. 2 og stk. 3):

KANUKOKA er i tvivl, om bestemmelsen har et selvstændigt indhold ved siden af § 12 (nuværende § 14).

Svar: Bestemmelsen i § 14 (nuværende § 12, stk. 2 og stk. 3) er blevet omstruktureret og indgår som § 12, stk. 3 - 4. Se endvidere svar til Det Sociale Ankenævn.

§ 15, stk. 2 og 3 (nuværende § 16, stk. 2 og 3):

KANUKOKA mener, at et påbud fra tilsyns-enheden ikke er en forvaltningsretlig afgørelse, da kommunen ikke har status som privat part i en sådan sag, men at bestemmelserne i stk. 2 og 3 må opfattes som en kompetencefordeling mellem to myndigheder.

Svar: Naalakkersuisut er en selvstændig juridisk enhed, lige såvel som kommunen er en selvstændig juridisk enhed. Det betyder, at påbud som forvaltningsretlige afgørelser udstedt af tilsynsenheden i Departementet til kommunalbestyrelsen er bindende.

KANUKOKA efterlyser herudover en definition på, hvad der skal forstås ved ”skærpet tilsyn”.

Svar: Et skærpet tilsyn er udtryk for en afgørelse, hvor det af Naalakkersuisut er vurderet, at der er behov for et særligt defineret intensivt tilsyn indenfor en bestemt angivet periode. Skærpet tilsyn er udtryk for et mere intensivt tilsyn og vil alt andet lige medføre gennemførelse af flere tilsynsbesøg og indhentelse af flere oplysninger. ligesom Tilsynsenheden generelt skal tilrettelægge tilsynene efter forholdene, skal Tilsynsenheden også tilrettelægge det skærpede tilsyn efter de konkrete forhold og efter de forhold, der førte til skærpelsen af tilsynet.

§ 16 (nuværende § 17): Naalakkersuisut opretter et landsdækkende handicapcenter:

Det er glædeligt, at Det landsdækkende Handicapcenter nu lovfæstes og skal bl.a. rådgive og vejlede både personer med handicap, deres pårørende og kommunalbestyrelserne vedrørende selve inatsisartutloven. Det er betryggende, at centeret kan gennemføre udredninger for kommunerne i særligt komplicerede sager, som KANUKOKA og kommunerne i mange år har efterspurgt, afgive vejledende udtalelser samt rådgive om støttemuligheder, tilbyde vedligeholdelsestræning og facilitere kurser og støttemuligheder. Det synes ligeledes på sin plads, at henvisning til centeret efter ønske skal være uden brugerbetaling for kommunerne.

Svar: Det er ikke tanken, at der skal indføres kommunal takstbetaling for personer med handicaps ophold på centeret på kort sigt. Der er dog indføjet hjemmel til, at der kan indføres takstbetaling, hvis det måtte vise sig hensigtsmæssigt og nødvendigt. I tilfælde af, at der vil blive behov herfor, vil spørgsmålet blive taget op til forhandling med de kommunale parter.

Det er glædeligt, at de aktiviteter, der hidtil har været varetaget af IPIS, bliver en integreret del af centerets opgaver. IPIS har igennem årene lavet mange initiativer, først og fremmest i forhold til personer med handicaps og deres pårørende, men har også lavet kurser for kommunale sagsbehandlere og beskrivelser af forskellige handicaps, så især pårørende får et bedre kendskab til særlige handicaps.

KANUKOKA har derfor forventninger til det nye landsdækkende handicapcenter, hvor der er lagt op til en væsentlig styrkelse af tilbuddene til personer med handicap og styrkelse af støtten til kommunernes indsats på handicapområdet.

Svar: Taget til efterretning.

§ 16, stk. 1, nr. 7 (nuværende § 17, stk.1, nr.7): Naalakkersuisut opretter et landsdækkende handicapcenter, som bl.a. har til opgave, at:

7) efter anmodning fra en kommunalbestyrelse afgive en vejledende udtalelse i sager om ophør af ophold på døgntilbud:

I bemærkningerne om samme står, at såfremt et døgntilbud udtaler sig imod en kommunalbestyrelses afgørelse om at bringe en person med handicaps ophold på døgntilbud til ophør, skal Det landsdækkende handicapcenter afgive en udtalelse fra centeret, hvis døgntilbuddet ikke mener, at der skal ske en hjemtagelse.

KANUKOKA skal gøre opmærksom på, at der intet står noget om det modsatte: Døgntilbuddet tager afgørelse om ophør af ophold på døgntilbud, selvom kommunalbestyrelsen ikke mener, at der skal ske en hjemtagelse. Det er sket, at døgntilbud udskriver en person fra døgntilbuddet med den begrundelse, at personen ikke passer til resten af klientellet, selvom kommunalbestyrelsen ikke har alternativt tilbud til personen. Der bør kigges på denne problematik. Se også bemærkningerne til § 10, stk. 2 (*nuværende; udgået*).

Svar: Af lovforslagets § 10, som blev sendt i høring, fremgik det, at visitationsudvalget på hvert enkelt døgntilbud kunne træffe afgørelse om indskrivning og udskrivning. Dette er nu udgået og erstattet af en ordning, hvorefter kommunalbestyrelsen sender en indstilling til Naalakkersuisut jf. § 11, stk. 2, hvorefter Naalakkersuisut træffer afgørelse om, at personen skal have plads på et døgntilbud jf. § 11, stk. 1. Herefter træffer det centrale visitationssystem afgørelse om, hvilket konkret døgntilbud personen skal indskrives på jf. § 12, stk. 2.

Der er således ikke i loven mulighed for, at døgntilbud selv kan foretage udskrivning. Det er alene kommunalbestyrelsen, der løbende skal vurdere, om personen modtager den nødvendige støtte jf. § 69, stk. 1, og om denne støtte eventuelt skal ophøre jf. § 69, stk. 4. Inden kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om ophør på et døgntilbud, er der en række krav, som skal opfyldes, hvilket fremgår af § 70. Herunder blandt andet en vurdering af det fortsatte støttebehov, afholdelse af samtale med personen, indhentelse af skriftlig udtalelse fra døgntilbudet.

§ 19, stk. 2 (*nuværende § 21, stk. 2*):

KANUKOKA forstår bestemmelsen som en vejlednings-pligt for handicapcentret, mens § 16 (*nuværende § 17*) omfatter centrets kompetence.

Svar: § 16 (nuværende § 17) opregner en række forhold, som Det Landsdækkende Handicapcenter kan løse, og i § 19 stk. 2 (nuværende § 21, stk. 2), fremgår en forpligtelse for Det Landsdækkende Handicapcenter til at yde denne vejledning af kommunalbestyrelsen.

§ 20 (*nuværende § 21*):

De økonomiske konsekvenser for kommunerne af denne bestemmelse er ikke belyst. Det forekommer herudover uklart, hvad der vil være konsekvensen for kommunerne, hvis der rent faktisk ikke udbydes de kurser, som kommunerne har pligt til at udbyde.

Svar: Kommunalbestyrelsen kommer til at træffe en afgørelse om, hvorvidt personen skal på et kursus. Denne afgørelse vil borgeren kunne påklage til det Sociale Ankenævn, der herefter vil kunne tage stilling til, om afgørelsen er lovlige, og dermed om kommunen er forpligtet til at give borgeren kurset. Det må dog understreges, at det afhænger dels af den enkelte persons handicap men også af udbuddet, hvilke kurser, undervisning med videre der er relevante.

§ 21, stk. 1 (nuværende § 22, stk.1):

Det forekommer ikke helt klart, hvorledes rådgivning skal kunne ydes anonymt, idet det må være udgangspunktet, at den myndighed, der yder vejledning, skal have tilstrækkelig information til at kunne yde korrekt vejledning.

Herudover vil kommunen ikke uden udtrykkelig lovhjemmel kunne love anonymitet i strid med ufravigelige regler i sagsbehandlingsloven og offentlighedsloven om aktindsigt og videregivelse af oplysninger.

Svar: Bestemmelsen i § 21, stk.1 (nuværende § 22, stk.2), om anonym rådgivning er taget ud af bestemmelsen. Rådgivning vil blive foretaget af sagsbehandlere under kommunalbestyrelsen, som vil være omfattet af tavshedspligt, hvorfor pårørende til personer med handicap anses for tilstrækkelig beskyttet af sagsbehandlerens tavshedspligt.

§ 22, stk. 1 og 2 (nuværende § 23, stk.1 og 2):

Der efterlyses en forklarende bemærkning om, hvorvidt bestemmelsen i stk. 1 indebærer, at kommunen skal kunne rejse sager uden ansøgning.

Svar: Bestemmelsen er præciseret i bemærkningerne og anfører, at kommunen kan træffe afgørelse i sager rejst ved ansøgning af borgeren eller dennes partsrepræsentant, ligesom kommunen af drift kan rejse spørgsmålet og træffe afgørelse.

Stk. 2, 4. pkt.:

”Vurderingen må ikke være mere omfattende end nødvendigt”, forekommer noget uklart. KANUKOKA efterlyser således en afklaring af, om der tilsigtes en regulering af kredsen af lovlige kriterier, som skal indgå i afgørelsesgrundlaget, eller om der tilsigtes en regulering af sagsoplysningen. I begge tilfælde synes der at være behov for en uddybning af bestemmelsens konkrete omfang.

Svar: Det er udtryk en almindelig forvaltningsretlig grundsætning og vil blive behandlet yderligere i vejledningsform.

§ 22, stk. 3 (nuværende § 23, stk.3):

Det forekommer uklart, sammenholdt med bemærkningerne til bestemmelsen, om der tilsigtes en fravigelse af den almindelige forvaltningsretlige partshøringspligt. Det er opfattelsen i KANUKOKA, at partshørings-reglerne i sagsbehandlingsloven kun kan fraviges med klar lovhjemmel, og at der derfor som udgangspunkt skal ske en skriftlig partshøring af den handicappede, hvis denne ikke fuldt får godkendt sin ansøgning. Hvis det derimod er hensigten, at der skal gennemføres samtaler også i de situationer, hvor der ikke er partshøringspligt, bør dette fremgå af loven eller dens bemærkninger, idet partshøringspligten jo er en integreret del af sagsbehandlingen.

Svar: Den foreslåede bestemmelse er ikke en fravigelse af de almindelige forvaltningsretlige partshøringsregler i sagsbehandlingsloven. Bestemmelsen er indsat for at sikre, at personen med handicap på lige fod med alle andre gives mulighed for at varetage sine interesser og dermed ikke diskrimineres.

§ 23 (nuværende § 24): Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en person med handicap: 1) personlig hjælp 2) støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og 3) madservice: Det er godt, at der i bemærkningerne (side 43) er oplyst, hvad de tre hjælpemuligheder dækker med konkrete eksempler på, hvilken form for hjælp der kan være tale om. Med hensyn til 3) madservice, vil det afhænge af mulighederne i den by eller bygd, personen med handicap bor i, selvom alle dele kan indeholde udfordringer de steder, hvor der er mangel på ressourcer.

KANUKOKA efterlyser en væsentlig mere præcis økonomisk konsekvensberegning for kommunerne af bestemmelsen, idet de almindelige bemærkninger ensidigt fokuserer på den del, der vedrører madservice.

Svar: Bestemmelserne sigter generelt på at understøtte, at personer med handicap kan forblive i eget hjem fremfor anbringelse på døgninstitution. Personlig hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet er for mange personer med handicap en forudsætning for at kunne klare sig i eget hjem. Der vil være et betydeligt besparelspotentiale for kommunerne ved i højere grad at anvende forebyggende foranstaltninger fremfor at anvende døgnanbringelser.

Der kan naturligvis ikke stilles krav om, at kommunerne leverer ydelser, hvor det ikke er praktisk muligt, eller hvor det økonomisk er udenfor enhver rimeligheds grænse.

§ 24 (nuværende § 25): Kommunalbestyrelsen skal yde støtte til anskaffelse af hjælpemiddel til en person med handicap, såfremt hjælpemidlet: 1) i væsentlig grad kan afhjælpe følgerne af personens handicap 2) i væsentlig grad kan lette personens daglige tilværelse eller 3) er nødvendigt for, at personen kan udøve et erhverv:

Til anskaffelse af hjælpemiddel er der i bemærkningerne (side 44) oplyst tre muligheder: 1) støtte til anskaffelse ydes som økonomisk støtte til, at personen køber hjælpemidlet på egen hånd 2) som udlån af hjælpemidlet 3) kommunalbestyrelsen køber hjælpemidlet for personen. Mulighed nr. tre er den mest benyttede i dag. Da der de fleste steder er udfordringer eller manglende hjælpemiddeldepoter samt koordination af, hvilke hjælpemidler der haves lokalt og hvilken instans/sted, der har hvilken hjælpemiddel, bør man være opmærksom på, at der skal skabes bedre muligheder lokalt på depotområdet, ligesom der om nødvendigt sikres aftaler lokalt om lokaler mellem kommune og sundhedsvæsen. Hvilken rolle vil Det landsdækkende handicapcenter have i den sammenhæng?

Svar: Handicapcenteret er ikke tiltænkt at skulle opbygge en hjælpemiddelcentral med udlån til borgere med handicap. Handicapcenteret skal vejlede mht. rette hjælpemiddel. Eventuelt kan borgeren komme i et træningsforløb på handicapcenteret, hvor der afprøves, hvilket eller hvilke hjælpemidler som afhjælper bedst muligt. Herudover påtænkes, at der skal indgås samarbejds-aftaler mellem Selvstyret og kommunerne samt øvrige samarbejdsparter. Herunder kan evt. aftales vedrørende depotfaciliteter.

I **stk. 3** henvises til ”tro- og love erklæring”. KANUKOKA bemærker, at sådanne erklæringer Grønland – i modsætning til hvad der gælder i Danmark – har en særlig retlig status, der er ikke særlige bestemmelser i kriminalloven i Grønland om overtrædelse af tro- og love-erklæringer.

§ 26 (nuværende § 27) : *Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ledsagelse i op til xx timer om måneden til en person med handicap, som:*

- 1) Er under den til enhver tid gældende aldersgrænse for at modtage alderspension efter Inatsisartutlov om alderspension, og*
- 2) Ikke kan færdes alene på grund af sit handicap.*

Under **§ 6** (nuværende § 7) står, at denne Inatsisartutlov finder anvendelse for personer med handicap, *uanset alder*. Personer med handicap har fortsat ret til støtte også efter aldersgrænsen for at modtage alderspension. At tilbyde ledsagelse til en person med handicap, når denne er under pensionsalderen og ikke tilbyde en anden med samme behov, fordi pågældende person med handicap er over pensionsalderen og ikke har modtaget ledsagelse før pensionsalderen virker usammenhængende, især jf. § 6. Dette virker usagligt og bør rettes.

I øvrigt bør udtrykket ”XX timer” præciseres, da det er for upræcist til at kunne danne grundlag for administration af bestemmelsen.

Svar: Indarbejdet. Aldersgrænse fjernet og månedligt antal timer er indsat.

Der efterlyses beregning af de økonomiske konsekvenser for kommunerne af udgifterne til ”ledsagelse”.

I forhold til stk. 2 forekommer det at ville medføre kommunerne betydelige merudgifter, hvis ledsager ordningen skal implementeres ved ansættelse af personale specielt til dette formål.

Svar: Ledsagelse er hidtil blevet varetaget af den tilknyttede støtteperson. Ændringen består således hovedsageligt i, at personen med handicap selv får mulighed for at vælge den person, man ønsker skal påtage sig ledsageropgaven.

Der er foretaget en ændring i bestemmelsen, således at kommunen ikke skal ansætte ledsagere, men alene godkende ledsageren. Kommunen yder vedkommende ledsager et timehonorar for de timer, der er anvendt på ledsagelse.

§ 27 (nuværende § 28):

Der efterlyses beregning af de økonomiske konsekvenser for kommunerne, da disse ikke er beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger, og bestemmelsen om hjælp til boligindretning i den gældende lov er en ”kan”-bestemmelse.

Svar: Bestemmelsen skal ses i lyset af det politiske ønske om at sikre mulighed for at flere personer får mulighed for at forblive i eget hjem fremfor de meget omkostningstunge institutionsanbringelser. På sigt vil en målrette politik med tiltag, der hjælper personer med handicap til at forblive i eget hjem, herunder eksempelvis madservice, støtte i eget hjem, støtte til handicapvenlig indretning af hjemmet, give betydelige økonomiske gevinster for kommunerne. Samtidig vil muligheden for at forblive i eget hjem give et betydeligt løft i livskvaliteten for mange personer med handicap. Det samlede lovforslag skal derfor ses som en omstilling til en bedre ressourceanvendelse til fordel for borgere med et handicap.

Herudover savnes en definition af, hvad der nærmere ligger i at gøre boligen ”bedre egnet”.

Svar: Formålet med at yde støtte til boligindretning er, at borgeren får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt, i størst mulig grad gør den pågældende uafhængig af andres bistand i dagligdagen samt sikre, at borgeren kan blive længst muligt i eget hjem. Det er en konkret vurdering og det er ikke handicappets art eller omfang, der er afgørende, men i hvilken udstrækning indretningen af boligen hindrer, at personen kan fungere i eget hjem med sit handicap.

Tilskud til handicapindretning af en borgers private bolig kan udgøre en betydelig udgift for kommunerne. Når den handicappede dør eller fraflytter boligen, vil den gennemførte handicapindretning ofte ikke længere tjene sit formål, og det bør overvejes, om kommunens udgift bør ydes som lån mod sikkerhed i boligen, der forfalder ved ejerskifte.

Svar: Bestemmelsen skal ses i lyset af det politiske ønske om at sikre mulighed for at flere personer får mulighed for at forblive i eget hjem fremfor de meget omkostningstunge institutionsanbringelser. På sigt vil en målrettet politik med tiltag, der hjælper personer med handicap til at forblive i eget hjem, herunder eksempelvis madservice, støtte i eget hjem, støtte til handicapvenlig indretning af hjemmet, give betydelige økonomiske gevinster for kommunerne. Samtidig vil muligheden for at forblive i eget hjem give et betydeligt løft i livskvaliteten for mange personer med handicap. Det samlede lovforslag skal derfor ses som en omstilling til en bedre ressourceanvendelse til fordel for borgere med et handicap.

§§ 28 og 29 (nuværende §§29 og 30):

Der efterlyses beregning af de økonomiske konsekvenser for kommunerne, da disse ikke er beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger, og bestemmelsen er ny i forhold til gældende lovgivning.

Svar: Bestemmelsen er en videreførelse af gældende lovgivning.

§ 30 (nuværende § 31):

I lovforslagets bemærkninger er der bemærkninger knyttet til § 30, stk. 3. Denne bestemmelse genfindes ikke i lovteksten.

Svar: Bemærkningerne til § 30, stk. 3, er fjernet, således at der er kommet overensstemmelse mellem lovtekst og bemærkninger.

§ 31 (nuværende § 32) : *Kommunalbestyrelsen skal yde økonomisk støtte til en person med handicap til dækning af væsentlige merudgifter, når personen er under den til enhver tid gældende aldersgrænse for at modtage alderspension:*

Se bemærkningerne under § 26 (nuværende § 27) , da det samme gælder her: En person med handicap, som har modtaget økonomisk støtte til dækning af væsentlige merudgifter efter stk. 1, bevarer retten til dækning af væsentlige merudgifter efter overgang til alderspension.

Hvis det er sådan, at personer med handicap, der er over pensionsalderen *kun* kan bevilges støtte efter denne Inatsisartutlov, hvis de har fået samme støtte *før* de nåede pensionsalderen, virker det stadig urimeligt i forhold til § 6. Som ovenfor virker det usagligt og bør rettes.

Svar: Indarbejdet. Aldersgrænsen i nærværende lov fjernes. Endvidere vil der blive fremsat et forslag til ændring af alderspensionslovens § 16, stk.1, således at denne bestemmelse alene vil omfatte helbredstillæg, således at alle tillæg til personer med handicap/vidtgående handicap reguleres i handicaploven.

§ 35 (nuværende § 36):

I lovforslagets beskrivelse af de økonomiske konsekvenser er det anført, at kommunerne efter gældende lov er forpligtet til så vidt muligt at sikre beskæftigelse af handicappede. Det er KANUKOKA ikke umiddelbart enig i, idet den aktuelle lovforpligtelse påhviler selvstyret, og at kommunernes opgavevaretagelse på dette område er begrænset til drift af beskyttede værksteder.

Derfor efterlyses en korrekt analyse af de økonomiske konsekvenser for kommunerne af denne bestemmelse.

Svar: I forbindelse med førtidspensionsreformen blev kommunerne forpligtet til at tilbyde fleksjob, herunder skånejobs og nyttejob, til borgere på førtidspension, der har en restarbejdsevne, i det omfang de ikke kan finde fodfæste på det ordinære arbejdsmarked. Hertil

blev der afsat ikke ubetydelige midler. En stor andel af borgerne med et handicap vil være omfattet af denne ordning.

Herudover er der en gruppe af personer med handicap, der har enten ingen arbejdsevne eller kun en meget ringe arbejdsevne, der dog vil have glæde af et aktivitetstilbud eller mindre beskæftigelsestilbud, der kan medvirke til, at de opretholder almindelige færdigheder, der er behov for i hverdagen. Mangel på aktivitet og deraf tab af livskvalitet og tab af basale færdigheder fører til, at plejetyngden for personer med svære handicap stiger. Aktivitetstilbud, herunder også små nyttejob, er derfor forebyggende tiltag, der kan reducere den omsorgsbyrde, kommunen er forpligtet til at varetage. Af samme grund har kommunerne oprettet aktivitetstilbud til personer med handicap som forebyggende tiltag mod tab af almindelige dagligdags færdigheder. Det er dog vurderingen, at indsatsen kan styrkes, således at plejetyngden og omsorgsbyrden ikke øges blandt personerne med et handicap med øgede kommunale udgifter til følge. De kommunale økonomiske gevinster ved en styrket indsats er ikke indregnet i de økonomiske konsekvenser, idet de vil afhænge af det kommunale fokus på at tilbyde aktivitets- og mindre beskæftigelsestilbud.

§ 36 (nuværende § 37):

Der efterlyses en vurdering af de økonomiske konsekvenser for kommunerne, idet der alene i lovforslagets almindelige bemærkninger er henvist til, at sådanne tilbud allerede eksisterer i kommunalt regi, og at der derfor ikke forventes merudgifter af betydning. Dette forekommer som en utilstrækkelig beskrivelse, idet loven er formuleret som en skal-bestemmelse, der eventuelt medfører behov for etablering af tilbud, på steder, hvor der ikke i dag er etableret sådanne tilbud.

Svar: Se svar ovenfor

§ 37, stk. 1 (nuværende § 38, stk.1):

Der efterlyses en forklarende bemærkning om, hvorvidt bestemmelsen i stk. 1 indebærer, at kommunen skal kunne rejse sager uden ansøgning.

Svar:

Bestemmelsen er præciseret i bemærkningerne, hvori nu anføres, at kommunen kan træffe afgørelse i sager rejst ved ansøgning af borgeren eller dennes partsrepræsentant, ligesom kommunen af drift kan rejse spørgsmålet og træffe afgørelse.

§§ 38 og 39 (nuværende §§ 39 og 40):

Overskriften til de to bestemmelser stemmer ikke med bestemmelsernes indhold, der kun angår børn med vidtgående handicap.

Svar: Indarbejdet. Overskriften er ændret til "Særlige dag- og klubtilbud til børn med vidtgående handicap"

§ 38, stk. 2 (nuværende § 39, stk.2): *Kommunalbestyrelsen kan oprette og drive særlige dagtilbud:*

De særlige dagtilbuds opgave er observation af barnet med henblik på afklaring af hvilken støtte, der skal iværksættes, herunder vedligeholdelsestræning, beskæftigelse, omsorg og anden form for bistand. Det er en god mulighed for børn med handicap, at de kan tilbydes optagelse i et særligt dagtilbud, som kommunalbestyrelsen kan oprette som supplement til eksisterende dagtilbud, hvor det særlige dagtilbud kan tilbyde pædagogisk støtte til børn med behov. Man bør dog være opmærksom på, at der i forskellige byer er ventelister på dagtilbud, hvor der også bygningsmæssigt er udfordringer ved at lave særlige dagtilbud.

§ 39, stk. 2 (nuværende § 40, stk.2): *Kommunalbestyrelsen kan oprette og drive særlige klubtilbud:*

Det er en god mulighed for børn og unge under 18 år med handicap, at de kan tilbydes særligt klubtilbud. De særlige klubtilbud kan oprettes som supplement til eksisterende fritidsklubtilbud til børn og unge under 18 år, hvor det særlige klubtilbud kan tilbyde aktiviteter og samvær med voksenstøtte. Som i bemærkningerne under § 38 kan der også være udfordringer med lokaler til særlige klubtilbud, da de allerfleste byer udenfor Nuuk kun har én fritidsklub.

Svar: De bygningsmæssige rammer er et anliggende for ressortområdet for boliger. FNs handicapkonvention har tilgængelighed som et væsentligt anliggende.

§ 40, stk. 2 (nuværende § 41, stk.2): *Støttepersonen skal støtte personen med handicap i dennes psykiske, fysiske og sociale udvikling samt til selv at kunne klare daglige gøremål: Støttepersoner til børn som voksne med handicap, har en meget stor plads i alle bosteder, hvor der bor personer med handicap. Støttepersoner varetager i det daglige vanskelige opgaver, som ikke mange er i stand til at varetage. Af samme grund er der stor udskiftning i støttepersonerne de fleste steder. Hovedparten af støttepersonerne har ingen egentlig uddannelse som støttepersoner til personer med handicap, men de fleste har haft kurser af forskellig art. Heldigvis har der under Peqqissaanermik Ilinniarfik været tilbudt støttepersonuddannelse, og en del har gennemført uddannelsen. Det er ønskeligt, at der til stadighed centralt og lokalt tilbydes uddannelse og løbende kurser til støttepersoner, så de er klædt så godt på som muligt til opgaven.*

Svar: Naalakkersuisut er meget opmærksom på at sikre en løbende kompetenceudvikling for støttepersoner.

§ 41 (nuværende § 42) : *Kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren til et barn med vidtgående handicap til dækning af udgifter ved flytning af bopæl inden for kommunen:*

Det er forståeligt, at forældre til barn med handicap kan have behov for hjælp til flytning, hvis der er bedre mulighed for, at barnet kan modtage den rette hjælp. Der står udtrykkeligt, at der er tale om tilbud til økonomisk støtte til dækning af udgifter ved flytning af bopæl *inden for kommunen* – hvad hvis forældre hellere vil flytte til en anden kommune, hvor barnet kan modtage den rette hjælp?

Svar: Bestemmelsen søger at åbne muligheden for at borgere bosat i yderkanten af en kommune kan få hjælp til at flytte til en by i kommunen som kan yde en bedre støtte til barnet med handicap og dets forældre. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at tilbyde økonomisk støtte til forældreindehavernes udgifter til flytning, men kommunalbestyrelsen er ikke forpligtet hertil.

Bestemmelsen skal således ses i lyset af, at barnet med et vidtgående handicap og barnets forældre kan få den bedst mulige støtte i hjemkommunen. Bestemmelsen åbner derfor ikke mulighed for økonomisk tilskud til dækning af udgifter ved flytning til en anden kommune.

KANUKOKA bemærker, at kommunerne og selvstyret har ansvaret for udlejning af de kommunale og selvstyrejede boliger, uanset om administrationen overlades til et administrationselskab. Det er derfor vigtigt, at lovreglerne om boliganvisning og –udlejning og den daglige administration er tilpasset hensynet til handicappede således, at der allerede ved anvisningen kan tages højde for en borgers handicap.

Svar: Ved opskrivning til en lejebolig kan borgeren med handicap gøre opmærksom på, at der ved anvisning af en bolig skal tages højde for, at borgeren med handicap kan bruge boligen uden boligmæssige barrierer.

§ 42 (nuværende § 43): *Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tilbyde en person med vidtgående handicap vedligeholdelsestræning på Det landsdækkende handicapcenter, hvis det findes at være af væsentlig betydning for opretholdelse af personens funktionsniveau:* KANUKOKA har en forventning om, at Det landsdækkende handicapcenter får sin egen tilbudsportal, så brugere som personer med handicap, pårørende, kommuner og andre instanser kan se, hvilke muligheder centeret tilbyder (vedligeholdelsestræning, tidsbegrænset ophold, udredningsmulighed m.v.).

Svar: Naalakkersuisut er i gang med oprette en særlig portal vedrørende Handicapcentret, hvor der vil være mange informationer, samt et visitationsmodul, hvor kommunerne kan fremsende materialer til Handicapcentret med henblik på visitation af borgere til træningsophold på centeret.

§ 45 (nuværende § 46):

Kommunens indstilling er ikke en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Se også KANUKOKA's bemærkninger til § 8, stk. 3.

Svar: Indarbejdet, se bemærkninger til § 8, stk.3.

§ 46 (nuværende § 47): *Naalakkersuisut skal tilbyde beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud til personer med vidtgående handicap, som har ophold på et døgntilbud:*
Samværstilbud er et nyt begreb. Hvis samværstilbud f.eks. drejer sig om sociale aktiviteter el.lign., må det godt præciseres lidt nærmere af hensyn til brugere.

Svar: Bemærkningen vil indgå i det kommende bekendtgørelsesarbejde.

§ 47 (nuværende § 48):

Se KANUKOKA's bemærkninger til § 45 (nuværende § 46).

Svar: Indarbejdet se bemærkninger til § 8, stk.3 (nuværende § 9, stk.3).

§ 48 (nuværende § 49) : *Kommunalbestyrelsen kan efter godkendelse fra Naalakkersuisut træffe afgørelse om at tilbyde en person over 18 år med vidtgående handicap ophold i et døgntilbud udenfor Grønland:*

KANUKOKA og kommunerne har i flere år overfor selvstyret meddelt, at kommunerne ikke ønsker at anbringe flere i Danmark. I dag sker anbringelse i Danmark, enten fordi der ikke er plads på et døgntilbud, at der ikke er oprettet eller findes et særligt tilbud i Grønland eller på grund af manglende hjælpemuligheder og faciliteter. Det er derfor et klart politisk ønske, at der realistisk arbejdes på etablering af særlige tilbud samt uddannelse og opkvalificering af personale, der kan tage sig af personer med vidtgående handicap, der i dag ikke er tilbud til herhjemme. Af samme grund har kommunerne et ønske om, at selvstyret og kommunerne i fællesskab planlægger velforberedt hjemtagelse af de personer med handicap, som ønsker at rejse hjem til Grønland, og som stadig er anbragt i Danmark.

I øvrigt er der en uoverensstemmelse mellem stk. 1 og stk. 2, idet der i stk. 1 står, at kommunen træffer afgørelse, mens der i stk. 2 står, at kommunen indstiller.

Svar: Indarbejdet og tilrettet. Der arbejdes løbende på at etablere tilbud i Grønland, således at omfanget af anbringelser i Danmark nedbringes, og således at mulighederne for hjemtagelse af borgere anbragt i Danmark forbedres. I dag kan borgere anbragt i Danmark, som ønsker at komme hjem til Grønland, hjemtages, hvis dette er muligt og der er de nødvendige faciliteter og faglige ressourcer i Grønland

§ 49 (nuværende § 50) : *Kommunalbestyrelsen kan efter godkendelse fra Naalakkersuisut træffe afgørelse om at tilbyde et barn med vidtgående handicap ophold i et døgntilbud for børn udenfor Grønland:*

Se bemærkningerne under § 48, der også gælder her. Især når det drejer sig om børn, er holdningen i KANUKOKA og kommunerne, at anbringelse af børn i Danmark skal undgås. Selvom det er et krav, at barnets behov ikke kan dækkes ved ophold på et døgntilbud i

Grønland og at anbringelse kun kan ske i ganske særlige tilfælde, har Naalakkersuisut ikke fastsat nærmere krav til, hvilken type døgntilbud der kan ske ophold på udenfor Grønland. Ved anbringelse af især børn skal man også tænke på, at sprog og kultur har en stor betydning, især hvis det kommer til at være en *midlertidig* anbringelse af længerevarende karakter. I øvrigt er der en uoverensstemmelse mellem stk. 1 og stk. 2, idet der i stk. 1 står, at kommunen træffer afgørelse, mens der i stk. 2 står, at kommunen indstiller.

Svar: Naalakkersuisut træffer efter § 11 afgørelse om, hvorvidt en person med handicap skal tilbydes ophold på et døgntilbud efter indstilling fra borgerens hjemkommune. Det centrale visitationssystem vil træffe afgørelse om indskrivning på et konkret døgntilbud jf § 12, stk. 2, herunder også døgntilbud udenfor Grønland.

Uoverensstemmelsen mellem stk.1 og stk.2 er tilrettet.

§ 50 (nuværende § 51) : *Kommunalbestyrelsen kan efter godkendelse fra Naalakkersuisut træffe afgørelse om at tilbyde en person med vidtgående handicap midlertidigt ophold i et døgntilbud, på en efterskole eller i et lignende tilbud udenfor Grønland, når personen har behov for kompetenceudvikling i forhold til sit handicap eller behov for en rehabiliterende indsats, og hvor behovet ikke kan dækkes i Grønland:*

Det er forståeligt, at det kan være nødvendigt ind imellem at tilbyde et midlertidigt ophold i Danmark. Når Det landsdækkende handicapcenter nu er etableret, bør man overveje, om man i nogle tilfælde kan få specialister op til centeret på udlån og få disse til at oplære personale, der skal varetage en speciel opgave. Se i øvrigt bemærkninger under §§ 48 og 49.

I øvrigt er der en uoverensstemmelse mellem stk. 1 og stk. 2, idet der i stk. 1 står, at kommunen træffer afgørelse, mens der i stk. 2 står, at kommunen indstiller.

Svar: Bemærkningerne om uoverensstemmelse mellem stk.1 og stk.2 er tilrettet.

Børn med handicap er først og fremmest børn, som efter en kommende bekendtgørelse har muligheder og rettigheder til at søge tilskud til efterskoleophold i Danmark. Disse børns rettigheder skal ikke begrænses, fordi de har handicap. Dette vil ikke være i overensstemmelse med FNs handicapkonvention.

På handicapcenteret ansættes personale med faglige kompetencer, som er relevante i forhold til at varetage centerets opgaver. Herudover kan centret – ved behov – træffe aftale med andre personer med særlige faglige kompetencer til at komme på centeret for at løse opgaver.

§ 55 (nuværende § 56):

Der henvises i stk. 1 om godkendelse til § 12, stk. 2 (nuværende § 14, stk.2). Det er umiddelbart vanskeligt at forstå, idet § 12, stk. 2, omhandler tilsynsopgaver. I sædvanlig forvaltningsretlig forståelse, bør tilsynsopgaver og godkendelseskompetencer ikke blandes sammen.

Svar: Efterkommet. Socialstyrelsen er udskiftet med Naalakkersuisut og henvisning til § 12 (nuværende § 14) er fjernet, og der vil blive fastsat nærmere regler i bekendtgørelsesform.

§ 56 (nuværende § 57): *Hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om at tilbyde en person ophold i et bokollektiv eller i en beskyttet boenhed, der er beliggende i en anden kommune, skal kommunalbestyrelsen afholde udgifterne til personens ophold i bokollektivet eller den beskyttede boenhed:*

Generelt bør den 22 år gamle Landstingsforordning nr. 2 af 12. juni 1995 om kommunernes indbyrdes betalingsforpligtelser fornyes eller opdateres, hvilket KANUKOKA i forbindelse med kommunesammenlægningerne 1.1.2009 og overdragelse af handicapområdet fra selvstyret til kommunerne 1.1.2010 har gjort opmærksom på. Det forekommer i øvrigt KANUKOKA meget tvivlsomt, om en kommune har hjemmel til at træffe dispositioner vedrørende en andens kommunes institutioner uden konkret aftale med den anden kommune.

Svar: Bestemmelsen hviler på den forudsætning, at der kan træffes afgørelse om placering i en anden kommune og at der i den forbindelse skal der være indgået en aftale kommunalbestyrelserne imellem omhandlende placering af pågældende person i det konkret bokollektiv eller boenhed.

§ 57 (nuværende § 58):

KANUKOKA efterlyser en konkret stillingtagen til, om det er hensigten at fravige sagsbehandlingslovens § 28, stk. 2, nr. 2, 4 og 5, eller det er hensigten at skabe en selvstændig lovhjemmel for videregivelse af oplysninger jf. § 28, stk. 2, nr. 3.

Svar: Det er alene hensigten at etablere en selvstændig lovhjemmel i henhold til sagsbehandlingslovens § 28, stk.2, nr.3, om videregivelse af oplysninger i nærværende lovforslag.

§ 58 (nuværende § 59) : *Naalakkersuisut kan oprette, drive og nedlægge døgntilbud for personer med vidtgående handicap. Ved døgntilbud forstås døgntilbud for personer over 18 år med handicap, døgntilbud for børn under 18 år og sikrede døgntilbud:*

Det landsdækkende handicapcenter bør samle viden om særlige behov hos personer med vidtgående handicap, så der kan oprettes særlige døgntilbud for personer med vidtgående handicap, der i dag nødsages til at tage på døgnophold i Danmark.

I bemærkningerne på side 79 står: *Tilbud om ophold på døgntilbud for personer over 18 år, kan ikke tilbydes borgere, såfremt det handicap der nødvendiggør ophold på døgntilbud, indtræder efter den pågældende borger har opnået den til enhver tid gældende pensionsalder.* På grund af manglende særlige tilbud eller manglende faciliteter eller pladser på eksisterende døgntilbud, sker det omvendte, at yngre personer med vidtgående handicap ind imellem nødsages til at tage ophold i kommunal alderdomshjem, hvilket man bør tage med i betragtning.

Svar: Bemærkningerne er taget til efterretning.

§ 59, Stk. 1 (nuværende § 60) bør omformuleres i overensstemmelse med bemærkningerne til bestemmelsen, så der står, at ”det er muligt at aflåse”.

Svar: Delvist indarbejdet, formuleringen i loven er bibeholdt, således at der er overensstemmelse i terminologien i den kommende bekendtgørelse om oprettelse og drift af døgninstitutioner med hjemmel i Inatsisartutlov om støtte til børn. Bemærkningerne er dog tilrettet, således at der er overensstemmelse mellem loven og bemærkningerne.

Det er opfattelsen i KANUKOKA, at stk. 2 er i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5, stk. 1, og artikel 8, stk. 2, idet frihedsberøvende regler og regler om magtanvendelse ikke kan fastsættes administrativt, men skal fastsættes direkte i loven, se til inspiration inatsisartutlov nr. 1 af 21. november 2013 om magtanvendelse inden for det sociale område.

Det rejser også spørgsmålet, om § 59, stk. 2, (nuværende: *udgået*) har nogen selvstændig betydning ved siden af ovennævnte lov.

Svar: Indarbejdet, bemyndigelsen i det nuværende § 59, stk.2 (nuværende : udgået), er taget ud.

§ 61 (nuværende § 62) : *Et døgntilbud kan etablere et samarbejdsudvalg med repræsentanter fra døgn tilbuddet, handicapforvaltningen, børn- og ungeforvaltningen, uddannelsesinstitutioner, politiet og sundhedssektoren:*

Ligesom muligheden med etablering af samarbejdsudvalg på bokollektiv og boenhedområdet, er det relevant med et samarbejde omkring beboerne, uanset hvilken botilbud der er tale om. Spørgsmålet er, hvor mange samarbejdsudvalg der skal etableres særskilt, da der ofte er tale om samme nøglepersoner hvert sted, der skal varetage opgaven. I forvejen findes der i hver by tværfagligt samarbejde med nogenlunde samme personer som medlemmer i henhold til den ældre. Landstingsforordning nr. 14 af 1. november 1982 om tværfagligt samarbejde i sociale sager. Denne landstingsforordning trænger ligeledes til en opdatering. Forslaget bør genvurderes.

Samtidig er udtrykkende ”handicapforvaltningen” og ”børne- og ungeforvaltningen” uheldige, idet kommunerne ikke har pligt til at have forvaltninger med disse betegnelser.

Svar: Delvis indarbejdet, idet § 61 (nuværende § 62) er en ”kan”-bestemmelsen, hvorefter der er mulighed for etablering af et samarbejdsudvalg.

Til stk. 3 henvises til bemærkningerne til § 57 (nuværende § 58).

Svar: Udtrykkene "handicapforvaltning" og "børne- og ungeforvaltning" er erstattet af begrebet "kommunalbestyrelsen".

§ 63 (nuværende § 64) : *Døgntilbud skal afgive en årsberetning til Naalakkersuisut. Naalakkersuisut skal senest ved Inatsisartuts forårssamling afgive en samlet årsberetning til Inatsisartut:*

KANUKOKA og kommunerne har tidligere givet udtryk for, at det vil være godt for anbringende kommuner, at årsberetningen også indeholder planer for det kommende år. Baggrunden er især, at døgntilbud gerne skal tilpasses brugernes behov, der i nødvendige tilfælde kan medføre ændringer i døgntilbuddets sædvanlige arbejdsgange.

Svar: Anbefalingerne vil indgå i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

§ 64 (nuværende § 65) : *Naalakkersuisut skal 1 gang hvert fjerde år udarbejde en landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet:*

Det er glædeligt, at der skal udarbejdes landsdækkende strategi for udviklingen på døgntilbudsområdet. Dette vil forhåbentlig, udover etableringen af Det landsdækkende handicapcenter og dets opgaver, danne grundlag for etablering af særlige tilbud i Grønland, så ophold i Danmark for personer med vidtgående handicap fremover kan undgås. Det vil derfor være oplagt, at årsberetninger fra døgntilbud også indeholder oplysninger om, hvilke udfordringer de har, der bør optimeres eller beskrive de tilfælde, hvor de måtte sige nej til et persons ophold på grund af manglende faciliteter eller manglende kompetencer.

Svar: Anbefalingerne vil indgå i det videre forberedende arbejde i forbindelse en landsdækkende strategi.

§ 65, Stk. 6 (nuværende § 66, stk.6), forekommer problematisk, idet bestemmelsen umiddelbart rejser spørgsmålet, om den afføder behov for supplerende billet- og hotel køb til pårørende, som må rejse til den alternative destination. I givet fald skal kommunerne ydes fuld kompensation for disse supplerende udgifter.

Svar: Det vurderes ikke, at problemstillingen er så omfattende, at det vil give nævneværdige merudgifter for kommunerne.

§ 66 (nuværende § 67):

KANUKOKA mener, at stk. 4 er overflødig i de tilfælde, hvor de efterladte er berettiget til offentlig hjælp, jf. loven herom § 23, stk. 2. Præcisering af bestemmelsens afgrænsning i forhold til offentlig hjælp reglerne er derfor påkrævet.

Svar:

Bestemmelsen skal ses som lex specialis i forhold til bestemmelsen i Landstingsforordning om offentlig hjælp, § 22, stk.3.

Personer, som er omfattet af denne bestemmelse, er af Naalakkersuisut visiteret til døgnophold på tilbud i Grønland eller i kommuner udenfor Grønland. Når disse personer afgår ved døden, kan kommunalbestyrelsen betale for kistetransporten tilbage til personens hjemsted. Antallet af personer, som omfattes af bestemmelsen, er alene af denne grund ganske få årligt.

§ 67 (nuværende § 69):

KANUKOKA anbefaler, at formuleringen i stk. 1 "kontinuerligt vurdere" ændres, da formuleringen er uklar.

I forhold til stk. 3 henviser KANUKOKA til sine bemærkninger til § 22, stk. 3 (nuværende § 23, stk.3).

Svar: Indarbejdet, ordet "kontinuerligt" er ændret til "løbende", således at lovtæksten og bemærkningerne stemmer overens.

I forhold til bemærkningerne til stk.3 henvises til svaret til § 22, stk. 3 (nuværende § 23, stk.3).

§ 68, stk. 1 (nuværende § 70, stk.1) : *Inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophør af ophold på et døgntilbud for en person over 18 år med handicap, skal kommunalbestyrelsen sikre, at....*

Stk. 3 Ophør af ophold på et døgntilbud jf. stk. 1, skal varsles mindst 12 uger før opholdet ophører, medmindre hensynet til personen med handicap eller andre væsentlige hensyn gør det nødvendigt at fravige denne varslingsfrist:

Det er forståelige hensyn, der er beskrevet her. Det samme forhold må derfor gælde, når det er den anden vej: 12 ugers varsel bør gælde, når døgntilbuddet selv vil udskrive/hjemgive en person, så kommunalbestyrelsen får tid til at foretage saglig vurdering og finde alternative muligheder.

Svar: Bestemmelsen er tilrettet således, at visitationsudvalgets kompetence til at udskrive er fjernet fra bestemmelsen i § 10, stk. 2. Herefter er kompetencen til udskrivning alene hos kommunerne efter bestemmelserne i §§ 67 til 68.

§ 69, stk. 1 (nuværende § 71, stk.1): *Inden kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om ophør af ophold på et døgntilbud for et barn med handicap under 18 år, skal kommunalbestyrelsen sikre, at.....*

Stk. 3 Hjemgivelse kan ikke ske, før barnet, forældremyndighedsindehaveren og døgntilbuddet har været varslet minimum 12 uger i forvejen, medmindre hensynet til barnet eller andre væsentlige hensyn gør det nødvendigt at fravige denne varslingsfrist:

Som ovenfor er det forståelige hensyn. Det samme forhold med 12 ugers varslingsfrist bør derfor gælde, når døgntilbud på grund af forskellige årsager vil hjemgive barnet, så kommunalbestyrelsen får tid til at foretage saglig vurdering og finde alternative muligheder.

Svar: Se ovenstående svar samt svaret til § 10, stk. 2 (nuværende; udgået og erstattet af § 12).

§ 70 (nuværende § 72):

KANUKOKA går ud fra, at det lovkravet om hurtig sagsbehandling ikke kan tilsidesætte forvaltningsrettens almindelige regler om forsvarlig sagsoplysning. Dette bør overvejes beskrevet i lovbemærkningerne.

Svar: Begge regelsæt må forventes respekteret. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke er i stand til at efterleve kravet i § 70 (nuværende § 70), må kommunalbestyrelsen skrive til personen med handicap, og oplyse om årsagen hertil samt angive et tidsestimat, hvilket allerede følger af stk. 3.

§ 71 (nuværende § 73):

Det kunne være hensigtsmæssigt med en uddybende beskrivelse i bemærkningerne af, hvorledes bestemmelsen forholder sig til den almindelige vejledningspligt i sagsbehandlingslovens § 7.

Svar: Sagsbehandlingsloven dækker hele den offentlige administration og forventes derfor kendt af alle sagsbehandlere. § 71 (nuværende § 73) retter sig alene imod de relevante lovområder, som kan være aktuelle for personer med handicap, eksempelvis det sociale område, uddannelsesområdet og sundhedsområdet. Opregningen kan ikke anses for udtømmende.

§ 72:

I stk. 1 (nuværende § 74), bør henvisningen til § 45 (nuværende § 46) udgå, da det sagsbehandlingsskridt, som er omtalt i denne bestemmelse ikke falder ind under det forvaltningsretlige afgørelsesbegreb.

Svar: Delvis indarbejdet, bestemmelsen er omformuleret, således at det tydeligt fremgår at der efter § 45 (nuværende § 46) ikke træffes en afgørelse, men foretages en indstilling.

§ 73:

I stk. 1 (nuværende § 74), bør henvisningen til § 47 (nuværende § 48) udgå, da det sagsbehandlingsskridt, som er omtalt i denne bestemmelse, ikke falder ind under det forvaltningsretlige afgørelsesbegreb.

Svar: Delvis indarbejdet, bestemmelsen er omformuleret, således at det tydeligt fremgår, at der efter § 47 (nuværende § 48) ikke træffes en afgørelse, men foretages en indstilling.

§ 74 (nuværende § 76): Kommunalbestyrelsen skal oprette en bisidderordning med henblik på, at en person med handicap skal tilbydes støtte fra en bisidder: 1) under kommunalbestyrelsens behandling af en sag om støtte eller særlig støtte 2) til udarbejdelse og

indgivelse af klage over en af kommunalbestyrelsen truffet afgørelse vedrørende støtte eller særlig støtte 3) under Det Sociale Ankenævns behandling af en klagesag angående afgørelse om støtte eller særlig støtte efter denne Inatsisartutlov:

Det er forståeligt, at nogle personer med handicap kan have brug for en bisidder. Iflg. bemærkningerne på side 96 foreslås, at det bliver en pligt for kommunalbestyrelsen at tilbyde en bisidder til en person med handicap, i forbindelse med afgørelse om støtte eller særlig støtte til personen. Det væsentligste er, at bisidderen har faglig indsigt og har kendskab til det sociale system.

Det fremgår ikke af bemærkningerne, om kommunalbestyrelsen har pligt til at tilbyde en bisidder til *alle* personer med handicap, der søger støtte eller særlig støtte. I tilfælde af, at personen med handicap har en værge, skal der så tilbydes bisidder? Det kan være vanskeligt de fleste steder i landet at indfri forslaget om, at bisidderen har en uddannelse som socialrådgiver, specialpædagog eller jurist med faglig indsigt og kendskab til det sociale system.

Det bør derfor i kommende bekendtgørelse og vejledningsmateriale klart fremgå, konkret i hvilke tilfælde der bør tilbydes bisidder, eller om der skal ansættes bisiddere med bestemte opgaver, ligesom der er ansat støttepersoner?

Bestemmelsen rejser herudover et helt principielt problem i forhold til, at en bisidderordning placeres i kommunalt regi. En bisidder vil som udgangspunkt skulle varetage interesserne fra den private part i sagen (den handicappede), og dette er ikke foreneligt med, at kommunen samtidig er sagsbehandlende myndighed.

Svar: Bisidderordningen vil gælde for alle personer med handicap, som er omfattet af denne lov, og som ønsker at anvende en bisidder.

Spørgsmålet omkring uafhængighed af bisidderen vil blive nærmere reguleret i bekendtgørelsesform. Der er således indsat et nyt stk. 2, som giver hjemmel til en nærmere regulering i bekendtgørelsesform. Bestemmelsen åbner mulighed for udpegning, honorering, indhentelse af straffeattest, samt hvilke kvalifikations- og kompetencekrav, der skal stilles til en bisidder.

Stk. 2 giver ikke klar mening.

Svar: Bestemmelsen er taget ud, idet der altid skal foretages partshøring i de opregnede situationer i § 74 (nuværende § 76).

§ 77 (nuværende § 79) :Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en skriftlig handleplan for en person med handicap:

KANUKOKA er enig i, at handleplaner ikke bør være mere omfattende end formålet tilsiger. Handleplanskabelonerne må sikre, at handleplanen er konkret i forhold til indsatsen, og at de nødvendige oplysninger løbende opdateres.

Det vil medføre en unødige bureaukratisering af handicapadministrationen til skade for de handicappede og for kommunernes ressourcer, hvis der skal udarbejdes handleplaner, som er mere omfattende, end formålet tilsiger.

§ 78 (nuværende § 80): *Døgntilbud skal med udgangspunkt i handleplanen for personen med handicap udarbejde en udviklingsplan mindst 1 gang årligt. Udviklingsplanen skal med udgangspunkt i handleplanens formål og målsætning med opholdet på døgntilbuddet beskrive det pædagogiske og terapeutiske arbejde, der skal sikre opnåelse af handleplanens mål:*

Det optimale vil være, at sagsbehandler i kommunen på tidspunktet, hvor døgntilbud skal lave den årlige udviklingsplan på personen også opdaterer handleplanen under et aftalt besøg i døgntilbuddet, så et mere direkte samarbejde omkring personen med handicap kan sikres. Der bør afsættes økonomiske midler til dette formål, da ikke alle kommuner har mulighed for dette.

Svar: Af bemærkningerne til § 70, stk.3 (nuværende § 72, stk.2), fremgår det, at handleplanen skal bruges som et dynamisk og udviklende værktøj, som løbende vil skulle evalueres og opdateres af kommunalbestyrelsen baseret på personens aktuelle behov i løbet af indsatsperioden. Handleplanen skal således opdateres, hver gang der sker nye forhold, hvad enten det er på foranledning af udviklingsplanen eller begrundet i andre forhold.

§ 82 (nuværende: udgået):

KANUKOKA er betænkelig ved, at der i almindelighed tillægges pårørende klageret, men klageadgangen må være forbeholdt personer, der formelt opfylder betingelserne for at være partsrepræsentanter.

Svar: Bestemmelsen er udgået, se bemærkninger til Det Sociale Ankenævn.

§ 83 (nuværende: delvis udgået): *Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne Inatsisartutlov kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation, jf. stk. 2-4. (de næste er skrevet i hovedtræk):*

Stk. 2 Klage efter stk. 1 indgives til den kommunalbestyrelse, der har truffet afgørelsen.

Stk. 3 Kommunalbestyrelsen skal, når den har modtaget en klage efter stk. 1, foretage en genvurdering og træffe afgørelse om, hvorvidt der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold.

Stk. 4 Det Sociale Ankenævn kan som led i sin behandling af en klage efter stk. 1 indhente en udtalelse fra Det landsdækkende handicapcenter:

Det er et usædvanligt skridt, at klager ikke indgives direkte til Det Sociale Ankenævn, men til den kommune, der har truffet afgørelsen. Kommunalbestyrelsen skal således genvurdere den påklagede sag, som den allerede har taget beslutning i og på ny tage stilling til, om der kan gives helt eller delvist medhold i klagen. Dette vil betyde, at alle klager fra personer med handicap skal behandles 2 gange i kommunen for at lette Det Sociale Ankenævns

sagsbehandling jf. bemærkningerne på side 106, hvor der står, at kommunalbestyrelsen skal anvende et særligt skema ved genvurderingen af sager med henblik på at lette Det Sociale Ankenævns sagsbehandling. Dette forslag bør genvurderes.

Det fremgår i øvrigt ikke tydeligt af lovforslaget i dens nuværende form, at klage skal indgives via kommunen. I stk. 1 henvises til de almindelige klagebestemmelser i den sociale styrelsesforordning, og de reglerne her forudsætter, at klagen indgives direkte til Det Sociale Ankenævn.

Svar: Bestemmelsen er omformuleret, således at det nu fremgår, at afgørelser kan påklages til Det Sociale Ankenævn efter bestemmelserne i Landstingsforordning om socialvæsenets styrelse og organisation. Se endvidere bemærkninger herom høringssvar til Det Sociale Ankenævn.

§ 87 (nuværende § 85):

KANUKOKA finder det tvivlsomt, om gevinsten ved at nedsætte kommunale handicapråd vil stå i rimeligt forhold til det hermed forbundne ressourceforbrug. KANUKOKA tænker herved også på, at det ikke i alle kommuner vil være muligt at finde lokale organisationsrepræsentanter for handicappede.

Svar: Der er allerede nedsat handicapråd i mindst 1 kommune. Derudover er der NGO-aktive på handicapområdet i alle kommuner.

§ 88 (nuværende § 86): *Kommunalbestyrelsen skal udforme en sammenhængende handicap-politik. Handicappolitikken skal indeholde oplysninger om, hvilken service personer med handicap kan forvente eller har ret til. Handicappolitikken skal endvidere indeholde oplysninger om, hvordan kommunalbestyrelsen sikrer, at handicapaspektet integreres i politik og planlægning på alle områder i kommunen:*

Det er på sin plads, at kommunerne har en handicappolitik. Naalakkersuisut bør selv udforme en landsdækkende handicappolitik med indhold som handicapkonventionen, som Inatsisartut tiltrådte i 2012, med generelle principper om rettigheder, landsdækkende tilbud til personer med handicap m.v., som kan danne grundlag for kommunernes egne handicappolitikker. Den landsdækkende handicappolitik kan også indeholde Naalakkersuisuts strategi for udviklingen på døgntilbuddene, og hvilke initiativer der iværksættes med henblik på at styrke rettighederne for personer med handicap.

Bestemmelsen må dog forudsætte, at loven overlader kommunerne den fornødne frihed til at fastsætte sin servicestandard på handicapområdet. Det er opfattelsen i KANUKOKA, at det foreliggende lovforslag lægger særdeles mange begrænsninger på den kommunale handlefrihed.

Svar: Ikke taget til efterretning, det vil være kommunalbestyrelsen, som skal udforme en sammenhængende handicappolitik i kommunen.

§ 91 (nuværende § 92): *Naalakkersuisut kan pålægge kommunalbestyrelsen tvangsbøder, herunder dagbøder, såfremt der påvises grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens myndighedsforpligtelser i henhold til denne Inatsisartutlovs bestemmelser:*

Hvis der foregår grov eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed i overholdelsen af kommunalbestyrelsens myndighedsforpligtelser, er det nok snarere tilbud fra socialstyrelsen til kommunen om hjælp i form af bistand, råd- og vejledning samt kurser, der er brug for, da tvangsbøder ikke kan have den tilsigtede virkning, hvis kommunen mangler faglig viden eller hænder, der kan udføre arbejdet.

KANUKOKA forstår i øvrigt ikke, at tvangsbøder omtales under en overskrift, som hedder sanktionsbestemmelser, da der jo ikke er tale om en kriminalretlig sanktion, men om et administrativt tvangsmiddel. Desuden forekommer det misvisende at fastsætte tvangsbøder, hvis det ikke udtrykkeligt sker med det formål at gennemtvinge en konkret handlepligt.

Svar: § 91(nuværende § 92) er en bestemmelse, som skal ses i overensstemmelse med Landstingsforordning om Socialvæsenets Styrelse og Organisation § 7a. Der er forskellige niveauer for sanktioner i de to regelsæt, som supplerer hinanden.

§ 93 (nuværende § 93):

KANUKOKA opfordrer til, at gældende bekendtgørelser mv. gennemgås nøje, inden loven træder i kraft, da det er lovlig lovteknik at overlade det til en efterfølgende fortolkning, om en opretholdt bekendtgørelsesregel udstedt med hjemmel i en ældre lov er i overensstemmelse med den nye lovregel.

Svar: Der forventes udarbejdet nye bekendtgørelser, som vil træde i kraft sammen med loven.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at det omfattende lovforslag vil medføre mange ændringer, tilførsel af faglige ressourcer, opkvalificering og nye kvalitetsstandarder. Det er nærliggende for KANUKOKA at foreslå, at opkvalificering og kurser forud for ikrafttræden af denne lov, foretages kommunevis, således at så mange som muligt får indblik i den nye lovgivning. Derudover regner KANUKOKA med, at der udarbejdes vejledninger, skabeloner m.v., inden loven træder i kraft.

Svar: Der forventes afholdt lovkursus inden lovens ikrafttræden.

12. IMAK

IMAKs bestyrelse har ved deres møde den 14. august 2017 drøftet lovforslaget og har følgende bemærkninger.

Bestyrelsen finder det vigtigt, at de handicappedes rettigheder er beskrevet i den samme lov, og at det bliver ens i hele landet. Så derfor vil bestyrelsen tilslutte sig til lovforslaget.

Svar: Taget til efterretning

13. Departement for Finanser og Skatter

Departementet for Finanser og Skatter har følgende kommentarer til Forslag til:

Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2018 om støtte til personer med handicap:

Administrative konsekvenser

Lovforslaget giver kommunerne en lang række forpligtelser, som kræver, at kommunerne opruster deres forvaltning både på kvalitet og på kvantitet. Departementet for Finanser og Skatter er bekymret for, hvorvidt dette er praktisk muligt. Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsenes egne tilsyn af kommunerne på børne- og ungeområdet har vist, at den kommunale forvaltning mange steder var af meget ringe kvalitet. Derfor kan det formodes, at den kommunale forvaltning på handicapområdet også har nogle problemer. Lovforslagets forpligtelser til kommunerne kan vise sig umulige for kommunerne at leve op til.

Ressourcerne i kommunerne

KORA har opgjort i deres rapport om inkorporering af FN's børnekonvention, at der ca. er mellem 80 til 120 sager pr. sagsbehandler på børne- og ungeområdet. KORA finder samtidig, at kun ca. halvdelen af medarbejderne under overenskomsten 'Forebyggelseskonsulenter og socialrådgivere' har en professionsbachelor eller derover. Man må formode, at dette er ikke anderledes på handicapområdet. Derfor kan det vise sig ikke at være muligt for kommunerne at leve op til forpligtelserne i lovforslaget, da de simpelthen ikke kan skaffe sig de rigtige medarbejdere.

Grønlandske forhold

Lovforslaget synes ikke at forholde sig til de grønlandske forhold omkring, at det er en lille befolkning, der bor på et stort område. Et eksempel på dette er, at der i § 36 er en forpligtelse for kommunerne til at tilbyde aktivitets- og samværstilbud til en person med handicap. Her er der ikke taget stilling til, hvad den forpligtelse indebærer, hvis denne person bor i en lille bygd. I FN's Konvention om rettigheder for personer med handicap og tillægsprotokol artikel 4, stk. 2, står følgende:

”Med hensyn til økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder skal hver deltagerstat træffe foranstaltninger i videst mulig udstrækning inden for de ressourcer, der er til rådighed, og, hvor der er behov for det, inden for rammerne af internationalt samarbejde med henblik på den fremadskridende fulde virkeliggørelse af disse rettigheder uden at berøre de forpligtelser i konventionen, som er umiddelbart gældende i henhold til folkeretten.”

Her tager konventionen stilling til, at der skal tages hensyn til de ressourcer, et land har. Lovforslaget kunne i højere udstrækning tage udgangspunkt i, hvilke ressourcer Grønland har.

Svar:

Administrative konsekvenser og ressourcer i kommunerne

Lovforslaget er for en meget stor parts vedkommende en præcisering af kommunernes gældende forpligtelser. Behovet herfor skal ses i lyset af, at der i kommunerne er et ganske betydeligt efterslæb i forhold til at efterleve gældende lovgivning. Kommunerne blev i forbindelse med udlægningen af handicapområdet den 1. januar 2011 kompenseret for udgifterne forbundet hermed og kompensationsbeløbet er løbende blevet pris/lønreguleret.

Udover præciseringerne er der en række nye initiativer, som kommunerne vil blive kompenseret for.

Såvel tilsyn som evalueringen af udlægningen af handicapområdet viser, at der er et betydeligt potentiale for forbedring af den kommunale forvaltning og forholdene for personer med handicap. Forholdene for personer med handicap må og skal forbedres, hvis Naalakkersuisut skal nå målet om en tættere efterlevelse af handicapkonventionen, som Inatsisartut har tiltrådt.

Et led i bestræbelserne herpå er etableringen af en Socialstyrelse, der har til opgave at støtte kommunerne i arbejdet med at forbedre forvaltningen på såvel børn og unge som handicapområdet.

For at opnå en væsentlig forbedring af forvaltningen i kommunerne er det en forudsætning, at den socialfaglige bemanding står mål med antallet af sager. Alt for ofte er sagstallet pr. sagsbehandler alt for højt, hvilket får medarbejderne til at give op og søge andre udfordringer udenfor eget fagområde. Mange socialrådgivere arbejder derfor ikke indenfor eget fag pga. de mange vanskelige sager per medarbejder.

Bedre og mere rimelige arbejdsvilkår for socialrådgivere m.fl. skal bringe kommunerne ud af den onde cirkel og frem mod en bedre forvaltning af socialområdet.

Grønlandske forhold.

Det er oplagt, at der ikke kan stilles krav om, at kommunen skal levere ydelser, hvor det ganske enkelt ikke er muligt eller er økonomisk udenfor rimelighedens grænser. Det fremgår også af handicapkonventionen, at en efterlevelse af konventionen må tage udgangspunkt i de ressourcer og muligheder, der er til rådighed i det pågældende land.

Lovforslagets generelle formål

Bestemmelserne i §§ 1-2 synes (nuværende § 2-3) at være af meget generel og overordnet principiel karakter, og det kunne derfor overvejes i stedet at flytte indholdet af disse bestemmelser over i de almindelige bemærkninger.

Herudover foreslås det, at departementet overvejer at anføre, at et generelt formål med lovforslaget vel også er at fremme muligheden for en så vidt muligt almindelig tilværelse for den handicappede, således at denne i videst mulige omfang bringes frem imod en uafhængig og selvforsørgende tilværelse.

Svar: I forbindelse med lovforslagets udarbejdelse har NGO'erne på handicapområdet lagt stor vægt på, at lovforslaget indeholdt formålsbestemmelser, herunder at der er formålsformuleringer for at fremme muligheden for en tilværelse så nær det normale som muligt. Dette er imødekommet i kapitel 1.

Bisiddere

Lovforslaget forpligter kommunerne til at tilbyde personer med handicap en bisidder. Det er ikke beskrevet i lovtæksten, hvordan denne skal aflønnes, men dette fremgår alene indirekte af de økonomiske konsekvenser. Det er samtidig uklart, om kommunerne kan bruge deres egne sagsbehandlere som bisiddere, hvilket kan være af betydning i fht. de almindelige habilitetsregler. Det vurderes i bemærkningerne, at ca. 700 personer med handicap har brug for en bisidder. Det vurderes af Departementet for Finanser og Skatter at være en omfattende opgave for kommunerne at tilbyde kvalificerede bisiddere i fornødent omfang, især da lovforslaget lægger op til, at bisidderne skal have en betydelig viden om handicapområdet. Derudover synes der behov for at forklare, hvorfor behovet for bisiddere forventes at ligge på et så konstant højt niveau. Et behov for bisiddere kan nok være højt i en overgangsperiode, men næppe efterfølgende.

Det angivelige behov for bisiddere kan så vidt departementet forstod på det nyligt afholdte møde i øvrigt tilskrives, at der er konstateret et markant fald i antallet af klager til det sociale ankenævn over afgørelser på handicapområdet, efter at området overgik til kommunerne. Et sådant fald kan principielt blot dække over, at kommunerne af egen drift omgør mangelfulde eller fejlagtige afgørelser ved almindelig remonstration. Et fald i antallet af klager til det sociale ankenævn bør derfor ikke i sig selv anses som et problem.

Svar: Baggrunden for, at kommunerne fremover skal forpligtes til at tilbyde uvildige bisiddere, er dels, at mange personer med handicap har så svære funktionsnedsættelser, at de ikke er i stand til at tage vare på eget liv og egne interesser, dels at kommunerne i dag ofte både fungerer som eneste rådgiver, vejleder og hjælper for personen med handicap og samtidig som bevillende myndighed. Mange personer med handicap har således behov for en uvildig bisidder til at varetage deres interesser i forhold til kommunen. I dag varetages denne funktion alene af kommunen selv, hvorved der opstår et habilitetsproblem. Bisidderhvervet vil kunne varetages af eksempelvis skolelærere, politibetjente, præster, handicaporganisationer m.fl. Der er derfor ingen grund til at frygte, at der vil være vanskeligheder med at rekruttere bisiddere.

Som tidligere nævnt er det nærværende lovforslag i høj grad en præcisering af kommunerens gældende forpligtelser, idet der er et betydeligt efterslæb i forhold til efterlevelse af gældende lovgivning. Som følge af, at det må påregnes, at dette efterslæb først vil indhentes over en længere årrække, vil der være et særligt behov for uvildig vejledning, rådgivning og hjælp til at varetage personen med handicaps interesser i de kommende år, men også på mere permanent basis, således at habilitetsproblemer undgås.

Madservice

Lovforslaget forpligter kommunerne til at levere mad, hvis en person ikke selv eller andre i husstanden er i stand til at lave mad. I bemærkningerne vurderes det, at 500 personer med handicap har behov for madservice. Dette tal forekommer meget højt. Departementet for Finanser og Skatter tror og håber ikke, at der i dag er 500 personer med handicap, som ikke får mad. I det omfang madservice i dag i praksis håndteres ved almindelig frivillig indsats fra familier og andre, bør der derudover generelt udvises tilbageholdenhed fra offentlig side i fht. at intervenere og klientgøre den handicappede, jfr. bl.a. det anførte om forslagets generelle formål.

Svar: Bestemmelsen sigter på, at personer med handicap, der ikke har samlever eller familie, der kan tilbyde at lave mad for den handicappede og ikke selv kan lave mad, vil få tilbudt madservice fra kommunen. Bestemmelsen vil dels sikre, at personer med handicap ikke alene er henvist til at leve af frosne færdigretter, dels at muligheden for at forblive i eget hjem er større. Hvorvidt det drejer sig om 500 personer med handicap, der har behov for mad, er et estimat, idet der i praksis ikke findes statistisk materiale på området, som kan angive antallet af personer med handicap samt med behov for en madservice fra kommunen.

Færre døgnanbringelser

Lovforslagets mål er, at der skal være færre døgnanbringelser. Dette mål er Departementet for Finanser og Skatter enige i. De økonomiske konsekvenser og virkninger af færre døgnanbringelse bør ligeledes fremgå af forslaget.

Svar: Det vil være meget vanskeligt at lave præcise skøn over de besparelser, der vil kunne høstes, når flere personer med handicap kan forblive i eget hjem og undgå døgnanbringelser. Skønsmæssige beregninger herfor er derfor ikke gennemført.

Sektorplaner

§ 64 taler om, at der skal udarbejdes en landsdækkende strategi for døgninstitutionsområdet. Her menes der vel en sektorplan? Derfor opfordres det til at bruge ordet sektorplan.

Svar: Den landsdækkende strategi vil kunne indgå som en del af en samlet sektorplan.

Statistik

Departementet for Finanser og Skatter mener, at kommunerne skal forpligtes til at registrere detaljeret oplysninger på personniveau om personer med handicap i det system, der er stillet til rådighed. Disse krav kunne med fordel laves i en bekendtgørelse med hjemmel i § 90 (nuværende § 91).

Svar: Bemærkningerne vil indgå i det videre bekendtgørelses- og vejledningsarbejde.

Mange bekendtgørelser til loven

Departementet for Finanser og Skatter bemærker, at lovforslaget har mange bestemmelser, hvor Naalakkersuisut kan sætte nærmere regler. Dette betyder, at der forventes en del bekendtgørelser, og det er svært at vurdere de samlede konsekvenser af lovforslaget.

Svar: Loven er tiltænkt som en rammelov, der kan være gældende i en længere årrække. Det betyder, at der skal være muligheder for at fastsætte nærmere bestemmelser med hjemmel i loven i forhold til den til enhver tid værende samfundsudvikling. Derudover er der ingen sammenhæng mellem antallet af hjemler i loven og antallet af bekendtgørelser.

Forslagets overordnede økonomiske konsekvenser

De samlede økonomiske konsekvenser ved lovforslaget er aktuelt angivet til at ligge i størrelsesordenen 25-27 mio. kr. årligt.

Departementet for Finanser og Skatter har generelt ikke været involveret i udarbejdelsen af dette lovforslag og har derfor heller ikke for nuværende mulighed for endeligt at vurdere, hvorvidt lovforslagets økonomiske konsekvenser må anses som realistiske. Departementet anbefaler derfor, at der nedsættes en arbejdsgruppe med henblik på yderligere vurdering af lovforslagets økonomiske forudsætninger, forinden dette fremmes yderligere. I denne arbejdsgruppe bør udover Departementet for Finanser og Skatter repræsentanter for kommunerne deltage.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at flere af de økonomiske overslag, som omtales i de almindelige bemærkninger, og som ligger til grund for forslaget samlede udgifter, synes at tage udgangspunkt i 4 kommuner. Pr. 1. januar 2018 findes der 5 kommuner, og dette vil naturligt slå igennem i fht. antallet af handicapråd, antallet af sagsbehandlere etc. En yderligere kommune synes således egnet til at øge udgifterne ved forslaget.

Svar: Det må forudsættes, at antallet af sagsbehandlere i kommunerne er en direkte funktion af antallet af personer med handicap. Da antallet af personer med handicap ikke stiger af en kommunesammenlægning, må man fremdeles forudsætte, at antallet af sagsbehandlere er det samme med eller uden kommunedeling.

Det bemærkes i øvrigt for god ordens skyld, at der er anført et "x" i § 26 (nuværende § 27) vedrørende omfanget af ledsagelse.

Svar: Indarbejdet, således at omfanget af ledsagelse er bestemt til at kunne være "op til 15 timer månedligt".

14. Qeqqta Kommunia

Qeqqata Kommunia har flere bemærkninger, som er noteret efter paragraffer herunder:

§ 4, nr. 4 (nuværende §1):

Der bør tilføjes "og uddannelse" efter "beskæftigelse". Qeqqata Kommunia har fokus på at personer med handicap skal kunne få en uddannelse på lige fod med andre. Derfor er det vigtigt at uddannelse er med i denne paragraf, for uddannelse er alles fundamentale ret.

Svar: Delvis indarbejdet. Kapitel 1, hvori § 4, nr. 4 (nuværende § 1, nr.4), indgår, er omstruktureret, således at bestemmelserne i § 4 nu indgår i § 1. Uddannelse er indføjet i bestemmelsen, i det omfang det er muligt for den enkelte.

Af bemærkningerne til forslaget § 1, stk.1, nr.3, fremgår det: "med hensyn til personer med stærke fysiske handicap er formålet i dette perspektiv dels at sikre personens omsorg samt støtte og optræning med henblik på at bevare og forbedre de pågældendes fysiske færdigheder, dels at stimulere personens mulighed for personlig udvikling og personlig livsudfoldelse for eksempel gennem hjælpemidler og støtte til at gennemføre en uddannelse..." § 1, stk.1, nr.3, er således omformuleret, således at det tydeligt fremgår af lovtæksten, at formålet er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og sit potentiale.

§ 5 (nuværende § 4):

Ordene "så vidt" muligt skal slettes, fordi det lyder som "måske". De har jo RET til støtten.

Svar: Indarbejdet, "så vidt muligt" er udtaget af bestemmelsen, som er den nuværende § 4.

§ 6, stk. 1 (nuværende § 7, stk.1), er en rigtig god forbedring i forhold til den nuværende lov.

§ 7 (nuværende § 8) er utydelig. Hvordan afgør vi, hvilken lov skal vi bruge? Det skal præciseres, hvornår handicaploven skal bruges, og hvornår børneloven skal bruges?

Svar: Samspillet mellem lovgivningerne indenfor det sociale område præciseres i det kommende bekendtgørelses- og vejledningsarbejde. Det vil altid være en individuel konkret vurdering, hvilken lovgivning der kommer i spil i forhold til et barn med behov for støtte.

I kapitel 2 bruges betegnelserne døgntilbud og botilbud. I dag er der tre slags betegnelser: bokollektiv, boenheder og døgninstitutioner. Hvilken betegnelse hører til hvor? Sådan er det noteret hele loven igennem.

Svar: Kapitel 7 beskriver de forskellige former for døgntilbud. Hvilket døgntilbud, der skal vælges i en konkret situation, fremgår af definitionerne af målgrupperne i §§43 – 47.

§ 20, stk. 1 (nuværende § 21, stk.1) siger, at vi SKAL tilbyde kurser og undervisning,- men stk. 2 siger, at kommunalbestyrelsen KAN yde økonomisk hjælp. Skal og kan modsiger sig selv her.

Svar: Ikke indarbejdet. Stk. 1 pålægger kommunalbestyrelsen en pligt til at tilbyde personer med handicap deltagelse i undervisning og kurser mv.

Stk. 2 giver alene kommunalbestyrelsen mulighed for at kunne yde økonomisk støtte hertil. Denne støtte kan være dækning af eventuel kursusafgift, rejse, ophold samt dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Stk. 1 pålægger således kommunalbestyrelsen en forpligtelse til at tilbyde undervisning mv., mens stk. 2 giver kommunalbestyrelsen muligheden for at dække eventuelle udgifter opstået i forbindelse med undervisningen efter stk. 1.

Med hensyn til **§ 23** (nuværende § 24), hvor skal udgifterne konteres? På hjemmehjælpsområdet eller på handicapområdet?

Svar: Departementet for Skatter og Finanser har ansvaret for den kommunale kontoplan og dermed også konteringsvejledning. I tvivlstilfælde omkring kontering vil Departementet for Skatter og Finanser træffe afgørelse i konteringsspørgsmål.

Kommer der diverse skabeloner fra Selvstyret, for eksempel til tro og love erklæringer til kommunalbestyrelsen efter § 24, stk. 3 (nuværende § 25, stk.3)?

Svar: Skabeloner forventes udarbejde i forbindelse med vejledningsarbejdet.

§ 26 (nuværende § 27) hænger ikke sammen med bemærkningerne. Loven siger, at kommunerne skal ansætte en ledsager, men bemærkningerne siger, at der ikke kommer ekstra udgifter.

Svar: Ledsagelse er hidtil blevet varetaget af den tilknyttede støtteperson. Ændringen består således hovedsageligt i, at personen med handicap selv får mulighed for at vælge den person, man ønsker, skal påtage sig ledsageropgaven.

Svar: Der er foretaget en ændring i bestemmelsen, således at kommunen ikke skal ansætte ledsagere, men alene godkende ledsageren. Kommunen yder vedkommende ledsager et timehonorar for de timer, der er anvendt på ledsagelse.

§ 38 og § 39 (nuværende §§ 39 og 40):

Særlige dag- og klubtilbud til børn med handicap vil få ekstra økonomisk konsekvens for kommunerne.

Svar: Mange børn og unge vil have glæde af et aktivitetstilbud eller mindre beskæftigelsestilbud, der kan medvirke til, at de opretholder og udvikler almindelige færdigheder, der er behov for i hverdagen. Mangel på aktivitet og deraf tab af livskvalitet og tab af basale færdigheder fører til, at plejetyngden for personer med svære handicap stiger. Aktivitetstilbud, herunder også små nyttejob, er derfor forebyggende tiltag, der kan reducere den omsorgsbyrde kommunen er forpligtet til at varetage. Af samme grund har kommunerne oprettet aktivitetstilbud til personer med handicap som forebyggende tiltag mod tab af almindelige dagligdags færdigheder. Det er dog vurderingen, at indsatsen kan styrkes, således at plejetyngden og omsorgsbyrden ikke øges blandt personerne med et handicap med øgede kommunale udgifter til følge. De kommunale økonomiske gevinster ved en styrket indsats er ikke indregnet i de økonomiske konsekvenser, idet de vil afhænge af det kommunale fokus på at tilbyde aktivitets- og mindre beskæftigelsestilbud.

§ 51 (nuværende § 52):

Qeqqata Kommunia vil gerne have præciseret, hvad der menes med ”rettens plejes”?

Svar: Indarbejdet. Lov om ”rettens plejes regler herom” er erstattet med de korrekte henvisninger til Retsplejeloven for Grønland.

Vi undrer os over, at **§ 55** (nuværende § 56) skal godkendes fra Socialstyrelsen. Er det ikke kommunens opgave?

Svar: Naalakkersuisut godkender alle døgntilbud i Grønland rettet imod personer med vidtgående handicap. Godkendelse af døgntilbuddene skal ses i sammenhæng med Naalakkersuisut tillige skal føre det driftsmæssige, økonomiske og pædagogiske tilsyn med disse døgntilbud jf. § 12.

§ 65, stk. 4 (nuværende § 66, stk.4), rettes til ”til og med” i stedet for i det år, personen fylder 24 år.

Svar: Ikke efterkommet. § 65, stk.4, sidste punktum, fastslår, at personen har ret til 2 besøgsrejser i det år, personen fylder 24 år.

Antal ledsagere mangler under **Besøgsrejser (§65/§66)** (nuværende §§ 65 og 66).

Svar: § 65, stk.2 (nuværende § 66, stk.2), er tilrettet således, at det nu fastslås, at besøgsrejsen kan ydes til 1 eller 2 pårørende, hvis personen med handicap ikke selv er i stand til at rejse.

Ledsagerrejser – med hjemmeboende

Efter nuværende lov kan personer med handicap der bor hjemme, rejse med ledsager, hvert 3. år. Nu mangler denne ret i den nye lov – skal den udgå?

Svar: Forholdet reguleres i forslaget § 26, stk.4 (nuværende § 27, stk.4), hvoraf det fremgår, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde ledsagelse til en person med handicap med henblik på dennes gennemførelse af ferie, når ferie ikke kan afholdes uden ledsagelse.

§ 90 (nuværende § 91):

Fastsæt gerne tidspunkt for, hvornår statistik skal indberettes.

Svar: Det vil blive fastsat i det videre bekendtgørelsesarbejde.

§ 91 (nuværende § 92):

Hvornår skal sanktionsbestemmelser gælde? Efter hvor mange forsømmelser?

Svar: Hvornår man handler uforsvarligt, vil altid bero på en konkret vurdering.

§ 92 (nuværende § 93):

Hvad er ”andre typer af støtte og særlig støtte”?

Svar: I § 92 (nuværende § 93) er fastsat hjemmel til, at der kan etableres andre forsøgsmetoder end dem, som allerede fremgår af loven. Formålet med forsøgsbestemmelsen er at styrke udviklingen i de kommunale tilbud og give et grundlag for bedre ressourceudnyttelse. Det er dog en forudsætning for godkendelse, at forsøgene skønnes fagligt forsvarlige og økonomisk bæredygtige, såvel under hensyn til det konkrete forsøgsområde som i sammenhæng med den øvrige opgaveløsning. Det er derfor ikke muligt nærmere at definere indholdet i denne støtte.

Qeqqata Kommunian ser positivt på den nye Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap og ser frem til, at lovningen træder i kraft.